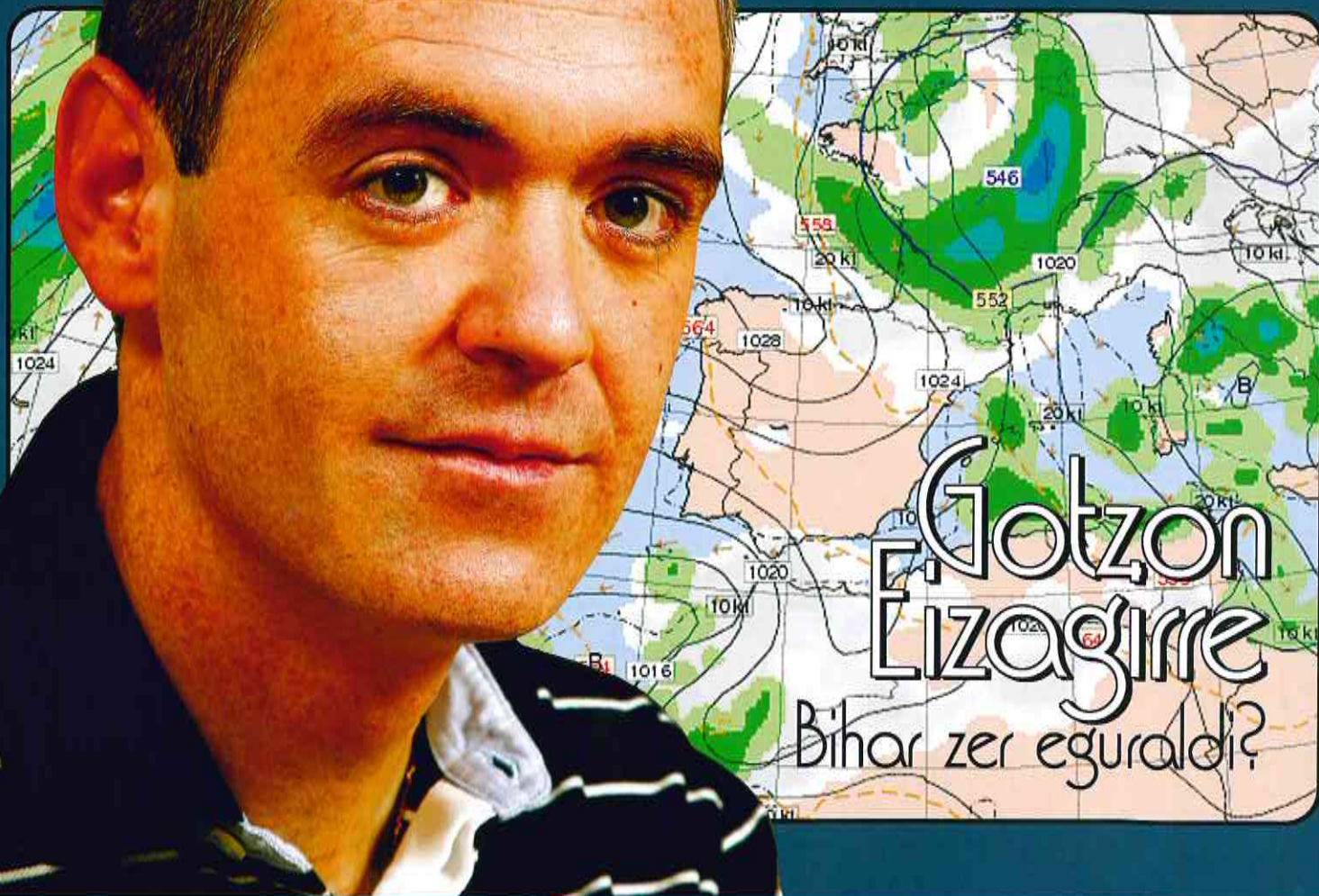

Egoitz Alkorta "Beano" eta Xabier Astigarraga

KALAPUTXI

MUTRIKUKO HERRI-ALDIZKARIXA

66. zenb. 2007ko urria

»» MUTRIKU ««

ANTZERKIAZ BLA

2007

MUTRIKUKO UDALA

azaroaren
4tik 18ra

Kalaputxi hilabetekaria

Argitaratzailea:

Karenka komunikazio elkarte
20830 MUTRIKU

Telefona: 943 60 34 68 / 635 74 83 93

e-maila: kalaputxi@topagunea.com

Laguntzailea: Mutrikuko udala

Tirada: 2.000 ale

Lege Gordailua: SS-787/01

ISSN: 1579-4792

Maketazioa: 11barri.

Inprimategia: GERTU. Oñati.

Banaketa: Mutrikuko Institutuko
azken mailako ikasleak

*Kalaputxi ez du bere gain hartzen
aldizkarian adierazitako esanen eta
iritzien erantzunkizunik.*

Eskerrak ematen dizkizue aldizkari hau
kaleratzea posible egin duzuen guztioi

Mutrikuko Udaleko Euskara
Batzordeak diruz lagundutakoa

Gipuzkoako Foru Aldundiak
diruz lagundutakoa

KULTURA SAILA
Hizkuntza Politikarako Sailburuordetza-k

diruz lagundutakoa

a u r k i b i d i a

Informaziua	4
Zeuk esan	5
Puri-purixan	6-7-8-9
Bi hitzetan	10-11-12
Komikixa	12
Mutriku HITZAn	13
Karenka	14-15
Historixa	16-17
Kirola	18-19
Ingurumena	20-21
Gizartia	22-23
Zorion agurrak	24
Argazki zaharrak	25
Agenda	26

IRITZIA

IKUSI... MAKUSI?

"Se a perdido un perro..." Hala dio herriko bazter guztietan itsatsita dagoen oharrak. *"Se a perdido..."* hatxerik gabe. A ze ortografia hutsa! Agian, disgustoarekin hatxea jartzea ahaztu edo, auskalo. Neroni ere jabeari deitzeko zorian egon nintzen akatsa zuzen zezan. Ez nintzen akatsaz konturatu zen bakarra izan; hain zen nabarmena! Nire ingurukoek ere horretan ziharduten, akatsa txakurra bera baino garrantzitsuagoa zelakoan.

Ez dakit, ordea, zergatik kezkatzen gaituen hainbeste espainieraz egiten ditugun akatsak eta ez, ordea, horrenbeste euskaraz egiten ditugunak? Zergatik harritzen gaitu hatxerik gabeko "a" umezurtz horrek eta ez, ordea, "Beheko Plazan ikusi dizut" esateak? Edota, hainbestetan entzuten dugun "esan ditxe" madarikatuak?

Oker ez banaiz, alfabetatze mailarik altuenetakoa omen du gure herriak. Ez nau harritzen horrek, Mutriku mutrikuarrok uste duguna baino hobeto hitzegiten dugu eta. Hala eta guztiz, ez dakit zergatik nahiago dugun ostegunaz mintzatzea eguenaz baino; edo bukatu esan amaitu esan beharrean, edota zergatik nahiago duten gure umeek jolastu olgatu baino. Euskaldunagoak ote horregatik? Kontua da, nahiz eta Euskaltzaindiak onartuta dituen, mutrikuarron hiztegitik hainbat hitz desagertzen ari dela gure mutur aurrean. Eta hitz horiekin batera mutrikuarron izaeraren zatitxoa. Badugu, beraz, zereginik, guztion ardura da eta.

Txemi Galarraga Olazabal

intereseko telefonoak

OSASUNA

Anbulategia (Osakidetza)	943 60 43 00
DYA Mutriku	943 60 33 17
DYA zentrala	943 46 46 22
Mendaroko ospitala	943 03 28 00
Odol emaleen taldea	943 60 39 30
Javier Otxagabia botika	943 19 50 26
Lon Apraiz botika	943 60 32 50
Larrialdiak	943 461 111

ADMINISTRAZIO BULEGOAK

Udaltzaingua	943 60 70 48
	679 16 25 00
Udaletxea	943 60 32 44
Turismo bulegoa	943 60 33 78
Posta zerbitzua	943 60 30 44
Bake Epaitegia	943 60 70 49
Itsas etxea	943 60 34 00

IKASKUNTZA-IRAKASKUNTZA

Goizeko Izarra ikastola	943 60 36 75
San Miguel ikastetxea	943 60 31 95
Mutrikuko Institutua	943 60 36 27
Udal euskaltegia	943 60 30 94
Musika eskola	943 60 37 80
Haur eskola publikoa	943 60 41 19

GIZARTE ONGIZATEA

Gizarte Ongizate zerbitzua	943 19 50 81
Anai Arte jubilatuen egoitza	943 60 34 10
Mikel Deuna zaharren egoitza	943 60 38 71

ZEBITZUAK

Pesa	902 10 12 10
Eusko Trenbideak	902 54 32 10
Loiuko aireportua	905 50 50 05
Hondarriako aireportua	943 19 23 47

BESTE BATZUK

Liburutegia	943 60 41 82
Kiroldegia	943 60 31 75
Gasolindegia	943 60 32 10
Miruaitz Frontoia	943 60 46 79

Autobusak

MUTRIKU - DONOSTIA - MUTRIKU

Mutrikutik	Astegunak	7:00 / 10:00 / 13:30 / 19:30
	Zapatuak	10:00 / 16:30
	Jai egunak	10:00 / 19:30
Donostiatik	Astegunak	8:00 / 11:30 / 14:30 / 20:30
	Zapatuak	11:30 / 19:30
	Jai egunak	11:30 / 20:30

MUTRIKU - BILBO - MUTRIKU

AUKERAK:

1. BIZKAIBUSen autobusa hartu Ondarroan:

- 1- 6:10ean hasi eta 20:10 arte orduro,
- 2- 6:40ean hasi eta 19:40 arte orduro.

2. PESAren autobusa hartu Eibarren, haraino Euskotrenen

DEBARA

Astegunetan: 7:20tik 21:20ra, orduro / Jai egunetan: 8:20tik 21:20ra, orduro

ONDARROARA

Astegunetan: 6:55etik 20:55era, orduro / Jai egunetan: 7:55etik 20:55era, orduro

Trenak

Tren guztiak, adierazitako lehenengo ordutik aurrera, **ORDURO**

DEBA - DONOSTIA - DEBA

Debatik 6:44-7:44-...-21:44

Donostiatik 5:47-6:47-...-20:47

Jai egunetan 8:44etan hasiko dira

DEBA - BILBO - DEBA

Debatik 6:43 -7:43 -...-20:43

Bilbotik 6:00 -7:00 -...-20:00

Jai egunetan 8:43etan hasiko dira

DEBA - EIBAR - DEBA

Debatik 6:43 / 7:43 / ... / 21:43

Eibartik 6:13 / 7:13 / ... / 21:13

Jai egunetan, 8:43etan hasiko da

Jai egunetan, 8:13etan hasiko da

Zaintzako Botikak (Mutriku - Deba)

URRIA

19tik 21era	Lon Apraiz
22tik 25era	M.C. Riveiro
26tik 28ra	Amaia Zalduegi (zapatu goizean, Jabier Otxagabia)
29tik 31ra	Lon Apraiz

AZAROA

1ean	Lon Apraiz
2tik 4ra	Jabier Otxagabia
5etik 8ra	Amaia Zalduegi
9tik 11ra	M.C. Riveiro (zapatu goizean, Lon Apraiz)
12tik 15era	Jabier Otxagabia
16tik 18ra	Lon Apraiz
19tik 22ra	M.C. Riveiro
23tik 25era	Amaia Zalduegi (zapatu goizean, Jabier Otxagabia)
26tik 29ra	Lon Apraiz
30ean	Jabier Otxagabia

Botikak

OTXAGABIA: 689 58 57 59 • APRAIK: 630 05 50 97

ZALDUEGI: 669 26 22 01 • RIVEIRO: 667 33 88 90

ERAIKUNTZAK

SAGARMIÑA, S.A.

ETXEGINTZA ETA BERRIKUNTZA

San Agustín kalea, 11 - Tel eta Fax 943 60 41 89

Posta kutxa: 71 - MUTRIKU (Gipuzkoa)

Gogoratu gutun guztiek agertu behar dutela nork idatzita datozen, nahiz eta ezizenez, inizialez edo bestela sinatuta argitaratu. Ez da argitaratuko norena den agertzen ez duen gutunik.

Utzi esateko duzuna Barrenkalea, 12 - beheko buzoian edo kalaputxi@topagunea.com helbidean.

ESKERRIK ASKO

Gogorra izan da, oso gogorra izan da Estanis galtzea. Une latz hauetan, hala ere, hurbil sentitu dugu herria, herri osoa, eta horrek izugarri lagundu digu ezbeharrari aurre egiten.

Ederra izan da herri osoaren babesa izatea Estanisi agur esateko unea iritsi zaigunean. Ezagunen eta ez hain ezagunen presentziak une mingots horiek hobeto pasatu ahal izateko balio izan digu, baita batzuen eta beste dolumin hitzek eta mezuek.

Hori dela eta, Estanisen familia osoak eskerrak eman nahi diogu gure ondoan izan den jende guztiari, banan-banan aipatuta aldizkari osoa bete-ko luketen zerrendako herritar guztiei. Eta guk bezala, Estanisek ere eskertu dizue, ziur.

Elena, familia guztiaren izenean

MUTRIKU EDERRA, MUTRIKU ZATARRA

- Aizan! Honek zeozer esateko ba-zeukanan, ba!

- Bai. Aspaldixan gonbertzazio berdiñakin ibiltzen gaitxun. Jar zan Kalaputxin! esaten diñe hauek; baiña, guk mojetan "punto kruz" eta horrelakuak ikasten genizkiñan gehixen bat, eta ozta-ozta irakurtzen. Zela eskribitxu Kalaputxirako? Eta orain, zeu ikustian, hemen ibili ditzun: Oraintxe daukan abautia! Esaion!

Ba, beira: eguerdi aldera, Goiko plazan egoten gaitxun eguzki epeletan, eta, hamabixak aldera, han agertzen den turismoko neskia giza-emakume talde bati esplikaziak ematen, alde batera eta bestera begira; ondoren, eliza aldera juten ditzun, eta gero kaltetan zihar. Zelako dotore hitz egiten din bai Behin, zorionak ere eman nizekionan gure herrixa hain dotore jartziaitxik.

Arratsaldeko pasuan etortzen zaizkigun kezak eta buruko miñak. Samikolla aldera juten gaitxun, Arantzazuko Ama Birjiñai "Agur Maria" bat errezatu, eta, hantxe, patxaran jarritxa, itsasora begira egotera; eta, badaikin, gorputz eskasa zeukagun, baiña ondo funtzionatzen din eta kumunera ere jun bihar izaten gaitxun, eta..., hango panoramia ez den izaten berdiña: "a pultso" ein bihar iza-

ten diñau gehixenetan. Batzuetan, presaka jun bihar hortan, bankuko brintzetan katiatuta han gelditzen ditzun baitxa, gonetako hari erdixak ere. Baditzun hiru edo lau gona hondatu dizkiñadanak!

Gauza honek gertatzian pentsatzen diñau: ...eta eguerdiko harek hona etortzen baditzun? Zer pentsatuko diñate gure herrixaz?

Al eta beste gauza bat: inoiz, benetako belarra zegoanean aldera jun izan gaitxun kerezpa hobiagua dagualako, eta..., gure kaleko seminaristiak esaten diñan bezela: "metibisti patan sakabisti kakatan". Batzuk baziozen beuren txakurren kakak kurioxo-kurioxo jaso eta bere lekura botatzen dizkiñatenak, baiña beste batzuei zeoze esan, eta aurtzaka egiten diñate oraindik. Ez zekiñat letrero bat ipinitxa nahikua izango litzakeen horrenzat, ze txakurren traza gero eta haundixagua zeukanate, eta ziur, letreruak ere ez dizkiñate entenditxuko.

Horixe hunan ba, ardura duan dago-kionari esan nahi genioana!

Hau dana jarriko den? Ez diñat siñisten...

Pasiuan dabiltnanak

Patxiko Illarramendi Epelde jaunaren
familiak eskerrak eman nahi dizkizue
une goibel hauetan laguntasuna eman diguzuen guztioi.

Mutrikun, 2007ko urrian

ZUTABE
sukaldeko altzariak

DEKORAZIO PROIEKTUAK

- Neurriko altzariak
 - Ateak eta lehioak
 - Tarima eta parketak
 - Horma-armairuak
 - Etxetresna elektrikoak

Indikokalea 5 - Mutriku - Tel: 652 77 55 78 - Inaki Deuna, 29 beheko Ondare

Aiboka

KAFETEGIA - OKINDEGIA

Domingo Ibaibarriaga, 5 - Tel. 943 60 46 73 - MUTRIKU

AGINTALDE BERRIA

Igaro dira hilabete batzuk udalerako hautesiak bozkatu zirenetik. Gertaera tamalgarria tarteko, lan sailek beren jardueren nondik norakoak prestatzen joan dira, eta, Kalaputxiren bitartez, jarduera horien berri herritarroi agertzea eskatu diegu sail buruei. Hona hemen baikoitzak bidali diguna.

Irakurlea konturatuko denez, alkateak burutzen zituen lan sailen inguruko informazioa falta da.

OGASUNA • Josebe Astigarraga (EAJ)

Ogasun batzordearen 2007-2010 urteetarako helburuak hauek izango dira:

- Aurrekontuak prestatzea eta saiatzea ahal den neurrian urtero aurreikusitako guztia aurrera eramaten.
- Ordenantza fiskalak prestatzea.
- Legealdi honetan daukagun zorpetze maila ahal den neurrian jaisten saiatzea, zeren

eta, gure sarrera arruntak eta gastu arruntak diferentziarekin ezin baitugu aurrera eramanez inbertsioak, eta horregatik, inbertsioak aurrera eramateko, urtero mailegu berria eskatzera derrigortuta gaude.

- Eusko Jaurlaritzatik eta Gipuzkoako Foru Aldunditik ahalik eta dirulaguntza gehien lortzen saiatzea.

TURISMOA • Lara Arrieta (EAJ)

Aurreko urteetako ildoari jarraituz, Mutriku hobeto ezagutaraztea eta jendea bertara erakartzea izango da gure helburua.

Horretarako, etaroko azoka eta berdel eguna ospatzen jarraituko dugu, baita bisita gidatuak eskaintzen ere.

Horrez gain, "Nautilus", Mutrikuko ikasgune geologikoak aurten izan duen harrera

ona errepikatzea eta hobetzea lortu nahi dugu. Horretarako, bisita gidatuaz gain beste aukera batzuk aztertzen ari gara Nautilusera jende gehiago erakartzearen.

Azkenik, 2009 urtean Mutrikuk "Hiri Gutuna" lortu zuela 800 urte beteko direnez, hori ospatzeko ekitaldiak prestatzen hasiko gara guztion artean.

KIROLA • Luis Mari Garagarza (EAJ)

Guk batzordean jarri ditugun helburuak hauek dira:

1. Herriko kirol taldeekin orain arte beazalako harremanekin jarraitu, gure laguntza eskainiz.
2. Gurasoen parte hartzea murriztu dela usate dugunez, hauei parte hartzearen garrantzia adierazten saiatuko gara, beren aldetik ere kirola bultzatzen.
3. Frontoiari bizitasun handiagoa eman be-

harra ikusten dugu, eta plan bat aurrera ateratzen saiatuko gara.

4. Eskola kirolaren barnean bi kirol arlo gehiago ezartzekotan gara: arrauna eta txirrindularitza. Baita ere, beste herriekin harremanetan jarriko gara elkarren arteko lehiak egituratzeko; horrela, konpetizioa heziketaren osagarri eta haurren arteko ilusioa handitzeko balio dezan.

5. Herri kirol taldeari laguntza berezia eskainiko diogu.

ONGIZATEA • Zeferina Goenaga (B+I)

ZENTZURIK ZABALENEAN ETA EREMU GUZTIETARA ZABALDUZ

Herri baten "ongi izateak", bere buruarekin ondo sentitzeak, herritarren bizitza kalitatearekin erlazio zuzena duela uste dugu. Lehenetasun handiena edozein motatako behar berezi bat duten herritarrei laguntzea bada ere, gure taldean Ongizatea era zabalago baten ulertzen dugu, eta gauza eta jarduera txiki baina eraginkorren bitartez gure herria haundi bilakatu dezakegula, benetan, uste dugu. Apurtuta dauden espaloiak, barandillak, zakarrontzien gabezia, aterpeak, semaforoak, pasealekuak... eta abar luze bat gure kezka bihurtu nahi ditugu eta ahal dugun heinean zuzendu.

Helburu nagusi bezala hurrengoak:

- ANBULATEGI BERRIarentzat kokapen egoki bat bilatu. Azterketa zabal eta sakon baten ondorioa izan behar litzateke. Besterik gabe "Mala" auzoan kokatzeak badakigu murtikuar askori ez diola inolako grazziarik egiten.
- Emakume eta gizonezkoen arteko BERTINTASUNA LANDU, baloreak sustatuz, ohitura eta tradizioak kuestionatuz, eredu egokiak zabalduz, emakumeen eta gizonen aurkako erasoen kontra plan bat egin eta ezarri. Honen barnean eta beste jarduera batzuekin batera, gutxienez 2 Harrera Pisu bideratu beharko genituzke.
- GURASOAK ETA UMEAK elkarrekin egoteko leku berri, egoki eta babestuak jarri.
- Itsasoko urez funtzionatuko lukeen IGARILEKU ESTALI bat eraiki.
- Herriko FUTBOL ZELAIA dagoen tokian, SAMIELAN utzi, herrian bertan, herri barruan

eta leku guztietatik gertu. Kirol lehiaketako partidez gain, jende guztiak, batez ere ume eta gazteek, bere denbora librean erabili eta disfruta dezaten.

• "KOMENDUA" HERRIARENTZAT. Etxebizitzak egiteko interes "pribatuak" alde batera utzi eta lehenetasuna eman Gizarte Sozial eta ONGIZATEARI. Nagusi eta ezinduentzat EGOITZA BERRI bezala eratu, eta Herritar guztiontzat PARKE + BERDEGUNE + EGONLEKU txukun eta aproposa bihurtu. Ongi dauden gauzak, "komendu" gune osoa bezalaxe, DAUDEN BEZALA LAGA BEHAR DIRA. Parking beharrak asetzeko ezin dezakegu herri barruko tokirik erakargarrienak zapuztu.

• Kulturgintzarako oinarritzkoa den KULTUR ARETO, ANTZOKI BERRI bat eraiki, edota, herrian ditugun jauregiatariko bat, horretarako prestatu. Lehenago genuen "Ederrena" bota zigutenez, egin dezagun eraikin eder eta erakargarri bat denon Kulturaren eta Ongizatearen alde.

• ADINEKO eta Pertsona EZINDUENENTZAT, beraiekin aztertu eta kontrastatuta, Akzesibilitate, Gizarte Laguntza eta Garraio Planak diseinatu eta martxan ipini.

Ondarroa eta Deba pasealeku izango diren espaloiez lotu, "Samikolla" eta "Mollaberri Atzea" igogailu batekin lotuz, Samikolla, Santabata eta Mollaldeko pasealeku lauak jendeari erraztu, etab.

• Egoera politiko eta sozialaren NORMALIZAZIOAKO ekimenak bultzatu, mota guztietako preso eta senitartekoei laguntza eskaini, etorkinei integrazio prozesuak erraztu eta abar. Azken batean, "gaizkixen" daudenei ENTZUN eta ERANTZUNEZ.

GOBERNAZIOA • Felix Azpiazu (EAJ)

2007-2011 urteetarako Gobernazio Batzordearen plan estrategikoa:

1. UDALEKO LANGILE PLANTILA OSATU

- Osatzeko dauden lanpostuak sortu
- Aztertu eta erabaki ia lanpostu berriak sortu behar diren
- Langileen formakuntza bultzatu

2. ORDENANTZA BERRIAK SORTU

- Zarataren ordenantza
- Kanposantuko ordenantza

3. TRAFIKOA

- Aparkalekuen arazoari konpnbideak bilatu (hirigintzarekin batera)
- Zirkulazioa zuzendu

4. TEKNOLOGIA BERRIEN INPLEMENTAZIOA UDALETXEAN

- WEB orri berria, dinamikoa eta eguneratzen dena
- Dokumentazioaren estandarizazioa eta digitalizazioa
- Zerbitzu digitalak eskaintzeko pausoe kin jarraitu

KULTURA ETA EUSKARA • Iratze Garagarza (EAJ)

Orain arte, etxeko andra, ama, kamarera, administrari, eta orain zinegotzi ere bai.

Esperientzia berri honetan dena berria da niretzat: udaletxearen mundua, eta politikaren mundua zer esanik ez. Hala eta guztiz ere, gure udaletxe honetan dagoen jendearekin erraz eta eroso lan egitera iritsi daitekeela uste dut.

Aurten udaletxean sartzerako ekitaldi eta emanaldi gehienak antolatuta zeudenez, lasai ibili gara orain arte; hemendik aurrera, ostera, izango da nahikoa lan.

Lehenengo, urte bukaera arteko ekitaldiak moldatuko ditugu: "Gaba beltza" eta "Antzerkiaz blai", esate baterako. Gabonak ere ate ondoan ditugunez, gure herrian beti izan diren ohitura zaharrak ospatuz igarotzeko prestaketa lanak ere burutu beharko dira.

Baina legegintzaldi honetako erronkarik handiena 2009a izango da. Mutrikuk 800 urte. Zortziehun urte gure herriak herri izatera lortu zuela. Espero dut urte hori ez ahazteko modukoa izatea denontzat, bai herritarrontzat, baita kanpotik gure artera animatzen diren guztientzat ere.

NEKAZARITZA • Imanol Pazos (EAJ)

Jarraikoak dira 2007 urterako onartutako proiektuak:

• Astigarribia auzoko bidearen konponketa

Errepidetik Astigarribia auzora doan 140 metroko bidea hormigonatua dago, baina, zorua oso irristakorra eta pendiz handia dagoenez, gainetik "slurry" kapa bat bota behar da, hobeto itsatsi ahal izateko.

Aurrekontua: 2.908,00 €

• Arantzamendiko bidearen konponketa

Bide hau hormigonatuta dago, baina, zenbait tokitan apurtuta dagoenez, pentsu, belar eta esnedun kamioiek arazoak dituzte bertatik ibiltzeko. Bide gune hauetan puskatutako zatiak kendu, mallazoa jarri, eta berriz ere hormigoia botako da.

Aurrekontua: 28.592,00 €

• Ziñua-Mendibeltzu bidearen konponketa

Ziñua eta Mendibeltzu baserrietako bidea asfaltatu egingo da 500 bat metrotan.

Aurrekontua: 32.683,00 €

• Ube-Isasi-Kostola baserri bidearen konponketa

Aipatzen diren baserrietako bideak hormigoizkoak dira eta toki baten behekaldera erorita dago, bidea kotxeak pasatzeko estututa. Azpialdean euskarri bezala burdinezko habeak jarriko dira, eta zorua berriz ere hormigoiz estaliko da.

Aurrekontua: 32.638,00 €

Guztira 96.821,00 euroko inbertsioa aurreikusten da.

Hurrengo urteetan gure ekintzak eta asmoak ildo beretik joatea nahi dugu: bideak asfaltatu, kunetak egin, telebista seinaleak hobetu, ur hornidura hobetu...

ARRIETA
AUTOZERBITZUA

Aliprox

J.M. Altzibar etorbidea · 943 60 31 01

KALBAIXO
JATETXEA

TELEFONOAK:
943 60 32 56
943 60 30 16
MUTRIKU

INGURUMENA • Iñigo Agirre (B+I)

Galtzear dauzkagun altxorak maitatuz hurrengo belaunaldientzat babestuko ditugu. Hau, beraiei zor diegun eskubidea da.

"Garapen Jasangarria": Egungo belaunaldiaren premiak asetzen dituen garapena etorkizuneko belaunaldiek beren premia propioak asetzeko duten gaitasuna arriskuan jarri gabe. Esaldi honen benetako esanahia lantzea daukagu helburu. Honetarako udaletxe mailan daukagun tresnarik eraginkorrenetarikoa Tokiko Agenda 21 da, ingurugiroarekin loturik dauden esparru guztiak lantzen dituen: energia, zaborrak, ura, azpiegiturak, garraioak, parte hartzea... eta abar luze bat.

Bi arlo nagusitan lan egiteko apostua egiten dugu: Alde batetik heziketa eta zabalkundea, eta bestetik jarduera zehatzak. Arlo hauek lotzen dituen ardatz nagusia herritarren parte hartzea izatea nahi dugu. Herritarren inplikazioa, ekarpenak eta ekintzak ezinbestekoak dira, bakoitzak bere arloan. Kanpotik ez zaigu etorriko konponbidea, kanpora begiratu bai, behar den tokian ikusi eta ikasi, baina traktorea beti herriko jendea izan behar da.

Zabalkunde eta heziketa mailan: Erakusketak, hitzaldiak, jardunaldiak eta ikastetxeekin batera landutako programak aurreikusten ditugu. Gure natur eta kultur ondareak ezagutu eta barneratzeko garen heinean, behar den bezala zaintzeko gai izango gara. Eta berdina gertatzen da probetxua ateratzen diegun ingurugiro baliabideekin.

JARDUERA KONKRETU BATZUK

1. Mutriku-Saturraran bidegorria, eta Saturraran eremua berreskuratzea.

Bidegorriaren proiektua dagoeneko martxan dago aurreko legealditik. Gure lana ahal den eta gehien bultzatzea izango da. Honetarako Mijoa errekan gora dauden enpresak eta auzotarrak, Ur Kontsoltzioa, Eusko Jaur-laritzako ingurumen saila eta Udala elkarlanean aritza ezinbestekoa izango da. Helburua bidegorriaren eraiketa aprobetxatuz Mijoa erreka dauzkan arazoak konpontzea da: isurketak, kolektorea, kiratsa...

Honekin loturik Saturraran Hondartzako eremu bera egokitzea beharrezkoa ikusten dugu (dunak, landaretza, parking bera...).

Azkenik, Mutriku eta Saturraran arteko rasa mareala "Itsas Erreserba" izendatzea proposatu nahi dugu.

2. Arnoko LIC-a bultzatu eta Izarraitzeko LIC-arekin lotzea bultzatu

DEBEGESA-k enkargatu eta burutu duen Arnori buruzko txostenaz baliatuz, dagoeneko Eusko Jaur-laritzaren babesia daukagu Arnoko LICa (Lugar de Interés Comunitario delakoa) Europako gune berezien "Natura 2000 Sarean" sartzeko. Gure helburua lan hau jarraitzea eta Izarraitzen ondoan dagoen LICarekin lotzea izango da, bata bestearen ondoan baitaude.

3. Harrobiak

Nagusiki San Blas eta Olatzeko harrobi gu-
neak izan diren eremuen babesia lortzeko lan egingo dugu. Arnoko LICari lotuta dauden gune horietan ez dugu berriro ere harrobirik irekitzeko beharrik ikusten.

4. Mutriku-Sasiola saihesbidea

Kostaldeko bidearen hobekuntza proposatu nahi dugu benetan aurrera eman daitekeen aukera bezala, Astigarrabiko XI. mendeko auzoaren ingurugiro- eta kultur-balioa babestea ezinbestekoa ikusten baitugu. Kostaldeko bidea hobetuko balitz, ez legoke saihesbide baten beharrik.

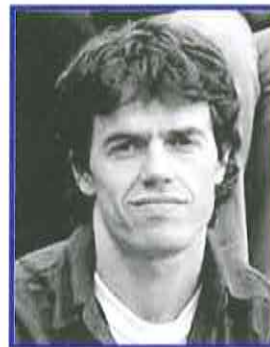
5. Portuko Plan Berezia

Beti esan, mantendu eta defenditu duguna. Gaur egungo portuan nahikoa toki daukagu arrantza, kirol eta aisialdirako jardunak modu orekatu batean antolatzeko. Ez daukagu Portu berri baten beharrik. Eta bai, ordea, guk geuk disfrutatu eta gozatu dugun "itxas eremu" eder eta paregabe hori gure ondorengoei jaso dugun bezala eskaintzeko obligazioa. Horrela sentitzen dugu, horrela pentsatzen dugu eta horrela lan egingo dugu, bizitza eta ingurumenaren arteko erlazio armonikoagoa bilatuz eta sustatuz.

6. Garraio publikoa bultzatu

Batez ere, lana inguruko herrietan egiten duten pertsonentzat.

7. ...eta honekin batera, herritarren aldetik jasotzea espero dugun beste ideia eta proposamenak.

PINPIRIN

 Maider Pinto
 Barrenkalea, 9 beheak Tel: 943 029 134 / mug.: 650 341 768

SUKALDEKO ALTZARIAK
 EBANIZTERIA

OKILA AROZTEGIA S.L.

Txirritxa - Mutriku

Tel. 943 60 40 18 - Faxa: 943 60 31 03

DUELA 13.000 URTE... PRAILEAITZ

Mutriku, Deba eta Mendaro inguruan hirurogeita hamar bat haitzulo eta aztarnategi prehistoriko daude. Haitzulo hauetako batzuk Euskal Herriko historiaurreko aztarnategi baliotsuenak dira, esate baterako, Sasiola eta Astigarribia inguruan dauden Jentiletxe-ta, Kiputz, Ermittia, Langatxo, Iruroin eta Praileaitz haitzuloak. Horietan haitzuloetako pinturak eta material litiko eta faunistiko ugari aurkitu da, euskal historiaurrearen azterketa bat egiteko funtsezkoak.

Mutrikuko 11 eta 16 urte bitarteko ikasleei duela 13.000 urte gure arbasoen bizimodua ezagutaraztearren, ingurumen udal batzordeak eta DebaNaturak, Aranzadi Zientzia Elkartearen laguntzaz, Mutrikuko gazteei euren inguruko kultura, eta batik bat Praileaitz I-en historia eta gaur egungo egoera hurbilazteko partehartze zuzena bultzatzen dituzten jarduerak eskaini dizkiete.

Era honetan, Mutrikuko ikasleek Mutriku eta inguruetako ondare handiaren eta aberatsaren ezagutza sakon dezaten lagundu nahi izan da, ekintza hezigarri desberdinak, ikusentzunezkoak, fitxak, arkeologia esperimentalak, eta abarrekin konbinatuta.

KALATXORI BELA ELKARTEAREN IKASTAROA

Bostgarren urtez jarraian, Mutrikuko Kalatxori bela elkarteak ikastaroa antolatu du itsasoan belauntzietan ibiltzen ikasi nahi duen jendearentzat.

Aurreko urteetan hasiberrientzako ikastaroak eta konpetiziora begirako ikastaroak antolatu ziren. Aurtun, berriz, hasiera mailakoa. Horrela, izena ematen dutenek, belaren hastapen teoriakoetan murgilduko dira sei saiotan zehar. Saioak sei zapatutan izango dira, arratsaldeko 15.30etatik 18.30etara, azaroaren 3an hasita.

Teoriaren ondoren, urte osoan zehar antolatu nahi dira itsasorako irteerak belantzia, lehorrean ikasitakoa itsasoan praktikan jartzeko. Horrekin batera, bela federazioak antolatutako txapelketetan ere hartuko da parte. Izena ematen dutenak elkartearen bazkide-tuko dira, ikastaroak doakoak izan daitezten eta itsasora egiten diren irteeretan aseguru lotuta izateko.

Informazioa zabaldu nahi duenak edota ikastaroan parte hartzeko izena eman nahi duenak honako telefono edo helbide elektronikora jordezake: **638762438** edo **alecuan@yahoo.com**.

OKELAR BERTSO PAPER SARIKETA

Santo Tomas feria egunean banatuko dira aurtengo bertso paper sariak. Lanak azaroaren 21erako bidali behar dira Mutrikuko Bertso Eskolara (Luardo etxea, Sabanik aldapa 4). Posta elektronikoz egin nahi izanez gero, berriz, hona hemen helbidea: **mbe@gaztesarea.net**

Bi mailatan banatuko dira lanak: 16 urte artekoenak eta 17 urtetik aurrerakoak. Gazteek hiru bertso edo sei kopia idatziz beharko dituzte, gutxienez. Helduek, ordea, sei bertso, gutxienez. Bertsoen neurria, doinua eta gaia libreza izango da. Bertsoak jatorrizkoak, argitaratu gabeak eta inon saritu gabeak izango dira. Lanei izenordea ezarriko zaie sinaduraren lekuan. Bertsoekin batera, izenordea agerian duen gutunazala eraman behar da. Egilearen izenordea, izena, helbidea, adina eta telefonoa idatziko dira gutunean. Bertso bakoitzari bere ordena zenbakia jarri behar zaio, eta dagokien doinua jartzea ere komeni da.

Posta elektronikoz bidali nahi duenak bi artxibo bidaliko ditu .doc formatuan (WORD programa). Artxibo batean bertso sorta osoa eta izenordea idatziko ditu, eta bestean, egilearen datuak: izenordea, izena, helbidea, adina eta telefonoa.

Lehenengo saria txapela, 60euro eta oparia izango da gazteentzat. Bigarrena, berriz, 30euro eta oparia. Saritu gabeko lehen mutrikuar gazteak 20euro eta oparia jasoko du. Helduen artean, txapela eta 450euro eramango ditu lehen sarituak, eta 250euro, osterak, bigarrenak. Azkenik, 100euro jasoko ditu helduen artean hoberentzat jotzen duten mutrikuarrek.

Bertso sorta bakoitzak ezin izango du sari bat baino gehiago jaso. Epaimahaiak hala iritziz gero, eman gabe utzi liteke sariren bat.

Vitoria Optika

OPTIKARI - OPTOMETRISTA

- > Graduazioak eta audiometriak etxean bertan ere egiten ditugu.
- > Audifono digitalak, audifono analogikoak, osagelak...
- > Eguzkitarako osagarriak...
- > Ikusteko laguntza bereziak...

Iparkale, 1-ONDARROA Tel: 94 613 41 38 - mvitoria@cncoo.es

LEA-ARTIBAI

Hileta zerbitzuak - Beilatokia

MUTRIKU Tel.: 943 60 41 20

ONDARROA: Arta Bide, 24 - Tel.: 946 830 960
Mug: 659 879 268

EGOITZ ALKORTA "BEANO" ETA XABI ASTIGARRAGA GIPUZKOAKO BERTSOLARI TXAPELKETAN

Lau urtean behin jokatu ohi da Gipuzkoako Bertsolari Txapelketa. Aurtengoan, Egoitz Alkorta "Beano" eta Xabi Astigarragak parte hartu dute bertan. Elkarrekin kantatzea egokitu zitzaizkien urriak 6an Elgetako Kafe antzokian. Irailak 29an hasi zuen bere ibilbidea aurtengo Gipuzkoako Bertsolari Txapelketak Gpuntua lelopean. 79 bertsolari nor baino nor bertsotan esateko daukatena erakusteko amonartzen. Hamabi saio izan ditu lehen kanporaketa faseak, eta haietako batean, Elgetan, bi mutrikuarrek hartu zuten parte: Egoitz Alkorta "Beano" eta Xabi Astigarraga. Beraienkin batera, Nahikari Gabilondo, Alaia Martin, Eñaut Uriarte eta Manu Goigana aritu ziren kantuan. Saioko txapelduna Nahikari Gabilondo zaraiztarra izan zen eta txapelketan aurrera egiteko txartela eskuratu zuen.

180-200 lagun inguru bildu ginen Elgetako Kafe Antzokian, haietako dezente mutrikuarrek, Xabi eta Egoitz animatzeko prest. Saio polita izan zen Elgetakoa, goxoa, eta bertsolari guztiek oparitu ziguten ale politen bat edo beste. Kontuan izan behar da txapelketako saioak tentsio handikoak izan ohi direla, inork ez duelako akatsik egin nahi izaten, eta puntuak zaindu behar horretan askotan saio serio eta zurrinak ateratzen dira.

Faborito bezala agertu zen Nahikari Elgetara, eta ederki erakutsi zigun zergatik: Ez zuen hutsik egin, bertsoak goitik behera zuzen eta egoki betez, lanaldi guztietan oso ondo moldatu zen.

Mutrikuarrek lan txukuna burutu zuten, baita. Egoitzek ez zuen saioa oso ondo hasi zortziko nagusian, baina ondorengo ofizioetan buelta eman zion egoerari eta bertsoaldi ederrak osatu zituen. Ahots ederrekoa da Beano, baina horrekin batera bertsoa goitik behera ederki betetzen dakiela erakutsi zigun aurrekoan. Xabierrek ere ofizioloko lan txukuna burutu zuen, ateraldi politak eta erantzun egokiak tartekatuz. Kartzelako ariketan, baina, ez zuen bere egunik onena izan eta laprast egin zuen.

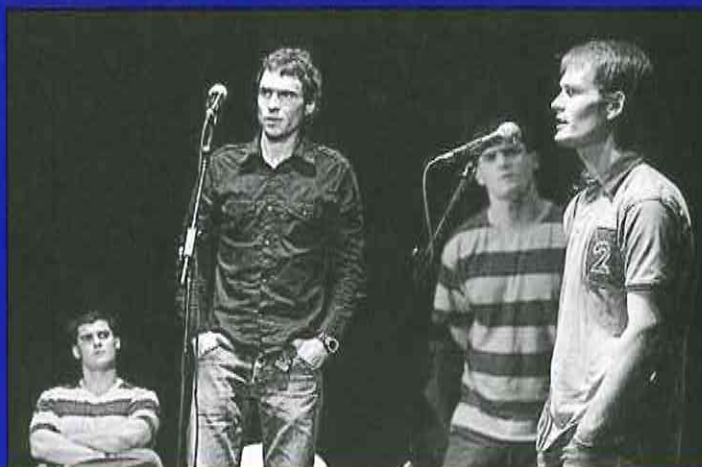
Hurrengo faserako txartel gabe gelditu dira Egoitz eta Xabi. Lastima. Baina izango dute, seguru, txapelketaz kanpo beraien abilezia erakusteko aukerarik.

Txapelketak urriaren 20an izango du hurrengo geldialdia Azkoitia final-laurdenetako saioan. Abenduaren 16an jokatuko den finala bitarte izango dugu bertsoez gozatzeko tarterik.

Informazio gehiago: www.gpuntua.com

ELGETAKO SAIOAREN SAILKAPENA:

- 1.- Nahikari Gabilondo
- 2.- Alaia Martin
- 3.- Egoitz Alkorta
- 4.- Manu Goigana
- 5.- Xabi Astigarraga
- 6.- Eñaut Uriarte.

ARGAZKI DIGITALA IKASTAROA

Ikasturte berria hasteaz batera, Mutrikuko Argazkizale taldeak argazkigintza digitalari buruzko ikastaro trinkoa antolatu du, kultura udal sailaren laguntzarekin. Ikastaroa Gorka Salmeron argazkilariak zuzenduko du, 30 ordukoa izango da eta honako gaiak jorratuko ditu:

- Argazkigintzaren hastapenak: kamera iluna.
- Kameraren erabilpena; enfokea, diafragma, obturatzailea, ikus eremua.
- Argazkigintza digitalaren zein informatikoaren oinarriak.
- Irudiaren osaketa kamera digitalean.
- Kamera digitala.
- Irudi digitalak ordenagailu zein artxiboetarako jautsian.
- Argazkien lanketa ordenagailuan.
- Kopien inprimaketa.
- Argazki digitalen bilketa.
- Irudiaren beste hainbat aukera.

Aipatutako egitarauak urriaren 6an izan zuen lehenengo eguna eta abenduaren 1a arte luzatuko da, larunbat goizetan 9etatik 13etara.

Kiropraktiko Zentroa

- Bizkarreko, lepoko eta buruko minak.
- Oin, orkatila eta belauen arazoak.
- Sorbaldako arazoak.
- Hernia diskala.
- Eskuetako inurridura.
- Tenislari ukondoa.
- Golf-jokalari ukondoa.
- Erditze ondorengo minak.
- Estresa.

- Migralna.
- Ziatika.
- Lunbalgia.
- Zorabioa.
- Sakroilitia.
- Tortikolia.
- Fibromialgia.
- Neke kronikoa.
- e.a.

J. Carlos Sánchez D. C.
Kiropraktikan Doktorea - Gernikako Unibertsitatea (Erresuma Batua)

Bergara kalea 23, 2. esk. - Donostia Tel: 943 245 339

Zure establezimenduaren berri
mutrikuar guztiei emateko...

KALAPUTXI

Luardo etxea, behea · Barrenkale, 12 · Tel. 635748393
kalaputxi@topagunea.com

ANTZERKIAZ BLAI

Aurten ere, eta urteroko hitzorduari hutsik egin gabe, azaroaren 4tik 18ra bitartean antzerkiaz gozatzeko aukera paregabea izango dugu Mutrikun Antzerki-az Blai ekitaldiarekin. Goizeko Izarra eta Akelarre herriko taldeez gain, kanpotik etorritako taldeez hornituko da aurtengo edizioa, umeentzako zein

nagusientzako, publiko zabalarentzako saioak eskaintzeko. Emanaldiak Zabel Kultur Etxean zein tabernetan izango dira eta aurten ere bonoak jarriko dira salgai emanaldi guztietara joateko. Ez galdu aukera paregabe hau eta blaitu zaitzte antzerkiaz!

GABA BELTZA

Aurtengoan urriaren 27an eta 31n izango dira Gaba Beltzaren inguruko ekitaldiak.

Lehenengo egunean, 27an, Txantxangorriren eskutik ipuinaren lanketan arituko dira hurbiltzen diren herriko umeak. Heriotzari buruzko antzerkia, Axuri dantza eta disko festa ere izango dira aipatutako egunean.

Bigarren egunean, 31n, berriz, Akelarre antzerki taldeak Euskal Mitologiaren inguruko emanaldia kaleratuko du, ilunabarrean umeentzat, eta gauerdian helduentzat. Prestatu arropa beltza eta kalera atera honetaz guztiaz goatzera.

komikixa

Josu Ituarte "Pitxame"

hitza

urriaren 12ra arte jasotakoak

Batzordea herritarrek informatzeko erabiliko dute Independentetek

Herriko auzi eta proiektuen aurrean herritarrek iritzia jaso beharraz eta hura bideratzeko bidea sortezaz aritu dira

Nautilusek mila bisitarien muga gainditu du irailean

Ikasgune geologikoak ibilbide laburra izan arren, arrakasta izaten ari da

Jaujak kadete maila bi talde aurkeztu ditu ligari aurre egiteko

Gazte taldea osatzeko jokalarri nahikorik ez da egon; net bi Elgoibarren ari dira, eta beste lau herrian, entrenatzen

Josebe Astigarraga izango da alkaterako EAJren hautagaia

Herriko lehen emakumezko alkatea izan liteke, bilkura berezia egin ondoren

Azaroan amaituko dituzte herriko ur hornidurarako lanak

Foru Aldundak proiektuan zenbait aldatu onartu ditu, lanak egin bitartean sortutako ezustekoak erantzuteko

Hiru puntuak lortu asmoz doa talde nagusia Oiarzunera

Herritarrei bide emanez, talde gazte bezain ekina batu dute denboraldirako

Arte eskolan aritzeko aukera zabalik dago

Apartatzena epea hilaren 30an bukatuko da; lau diziplina arteen aukera dute

Herri kiroletan hiru txapel egongo dira koan, asteburuan

Ariku Sok-a-Tira taldeko sei kidek parte hartuko dute izamababalen jokatu den Gipuzkoako Txapelketan

«Gehien betetzen duena filma egin eta gero nola gelditu den ikustea da»

Diego Fandos zuzendari nafarraren 'Cosmos' filmean parte hartu du Laida Pireirok, pelikula zinemaldian estreinatu da

Eguraldi txarrari, aurpegiarik onena!

Irailean bukatu arren eta udazkenaren lehen eun tontekin batera, San Jeronimo auzoko jaiak izaten dira; umorez eta alaitasunez, asteburu bikaina pasatzen dute auzokideek eta josten diren gurtiek

«Gaur egun okela gutxinaka saltzen da, eta joera beherantz doa»

Urien abadiñarra izan da txapelduna

Herriko orfeuzaria hirugarren gaitu da artizan bakoitzaren txapelketaren X. edizioan

Arbasoen etxean barrena

Hain ezaguna den Pralleitzen sinamita eta historiaurrea eragutuz, ikasleak ingurumenarekin sentibiltzatzeke ekimena martxoan du ingurumen Batzordeak

Pralleitz eta Mutriku

Pralleitz eta Mutriku

EGIN ZAITEZ Lea-Artibai eta Mutriku **hitza** KO HARPIDEDUN!

- 8 orrialdeko kalitateko egunkaria, euskaraz
- Zugandik gertu gertatzen dena kontatuko dizugu
- 2006an Harpidedun Txartelarekin zozketa berri ugari!

Egunean 0,20 zentimoren truke

DEITU 94 616 82 02ra!

hitza MUTRIKU • Munduko onenak dotoz

Zubikaraik azken agurra jaso du

DOLLA • Ondarriko bandera, ikurrina eta Bizkako bandora maista ordian egon ziren alzo; jonde asko batu zen azken agurrean

HILETA HUNKIGARRIA • Bertsolarien, arrautzen arteko jaiak zuten eorria

Temperatura, °C

Presión atm., hPa

Viento, Ros.

Viento, km/h

Precipio, mm

Kalaputxik, ale bakoitza osatzeko, ia etengabeko miaketa batean jarduten du herriko zirrikitueta barrena. Noizbehinka, aurkikuntza bitxiekin egiten du topo. Gaurkoa horietako bat dugu: nork pentsatu gure artean eguraldiari begira jarduten duen inor izango genuenik? Ba... bai, halaxe da!

Adin batetik aurrerako guztiek ezagutu dute Atxukaleko barometroa, eta hura begiratu ondoren, itsasoari begira sortzen ziren eztabaidak hurrengo eguneko eguraldiaz. Teknologiaren aurrerapenak bide eman dio zenbait ohituraren baztertzeari, eta, sofán jarrita, patxada osoan, telebistako isobarak interpretatzen ere ikasi dugu.

Gotzon Eizagirrek gehiago nahi izan du, ordea, eta poliki-poliki bere estazio meteorologikoa ezarri du etxean, non aroari dagokion datu guztiak etengabe jasotzen duen. Berarekin jarri gara kontu-kontari euriari kasu handirik egin gabe.

GOTZON EIZAGIRRE

EGURALDI GIZON

Nondik eta nora eguraldiari begiratzearen zaletasuna?

Ez dakit zuzen nondik datorkidan. Betidanik izan dut zaletasun hori, eta, ziur aski, iturri ezberdinetatik edango nuen. Gogoan dudana bat, ikastolaren kanpoaldean ezarria zegoen estazio hura da. Ez naiz gogoratzen irakasleren batek bideratu ninduen, baina, bai, noizbehinka, Joxe Mariengana (zaintzailea) joan eta giltzak eskatzen nizkion, han zeuden gailuei begiratzeko. Bestalde, nire zaletasuna zela eta, aita beti ibiltzen zen handik eta hemendik begira niretzat egokiak izan zitezkeen liburuak egun seinalatuetan oparitzeko... Ez zuen hartzen lan makala! Bibliografia urria baita mutikoentzat euskaraz eta gaztelaniaz.

Ikasketak itsasoari begirakoak egin zenituen...

Bai. Gazteoi orokorrean gertatzen zaiguna. Meteorologia ikasketak egiteko asmoa nuen; baina, futbola, lagunak, parrandak... Azkenean, behar nuen adinako notarik atera ez selektibitatean, eta, kresal usainak deituta, patroitzia ikasi nuen lehenengo Ondarrian eta ondoren Pasaian. Bizitzak, hala ere, bere bidetik eramaten gaitu, eta hemen naiz arrandegia aurrera daramadala, nire zaletasunari ere bide ematen.

Baina, aitonak beste ez duzu begiratu zerura...

Gustutako litzaidake, baina ez daukat nahikoa asti. Eguraldi egotzera puntakoetan bakarrik begiratzen dut zerura arretaz. Egia esan horretarako beharrik ere ez dut.

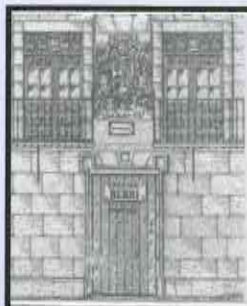
Beharrik ere ez duzula? Azalduiguzu nola jarraitzen duzun eguraldia, eta nola iragarri dezakezun biharkoa.

Estazio berri bat dut ezarria etxeko teilatuan plubiometro, higrometro, barometro, termometro, beleta eta anemometroarekin. Gailu hauek euria, hezetasuna, presioa, tenperatura, haizearen nondik norakoa eta abiadura neurtzen didate, eta datu horiek guztiak minutuero jasotzen ditut ordenagailuan. Bertatik atera ditzaket taulak, mapak eta abar.

Etxean jaso dezakedan datuez aparte, erraza da internet bidez mundu mailan zabaltzen diren datuez jabetzea ere. Hala nola: GFS (amerikar abiaziokoa), NOSGAP (amerikar itsasokoa), JAM (japoniarra), GEM (kanadiarra), HIRLAM (espainiarra), EUSKALMET... Ikusten duzuenek aukera handia dago. Gehien begiratzea gustatzen zaizkidanak, alpatutako GFS eta ECMWF europarra dira; radarrak Meteox.com eta Euskalmet.net (Kapigui) eta sateliteetan Eumetsat.org.

Eguraldiaren nondik norakoak iragartzeko arazoa datuak interpretatzeara da. Meteorologo bakoitzak bere erara aplikatzen ditu, eta, zer esanik ez, eskarmentuak garrantzi handia du horretan.

Zaleok interneteko foruetan sartzen gara, elkarren iritzia trukatzeko, eta horrela egin ditzakegu geure iragarpenak. Kontuan izan, baita, nahiz eta Euskal Herria txikia izan, eguraldi gora-beheratsuak ditugula leku batetik bestera, eta lekuz-lekuzko datuak ezagutzea oso garrantzitsua dela.

PANADERIA — **BERRI**

C/ BARREN KALEA, 4 TEL. 943 60 33 03

MUTRIKU

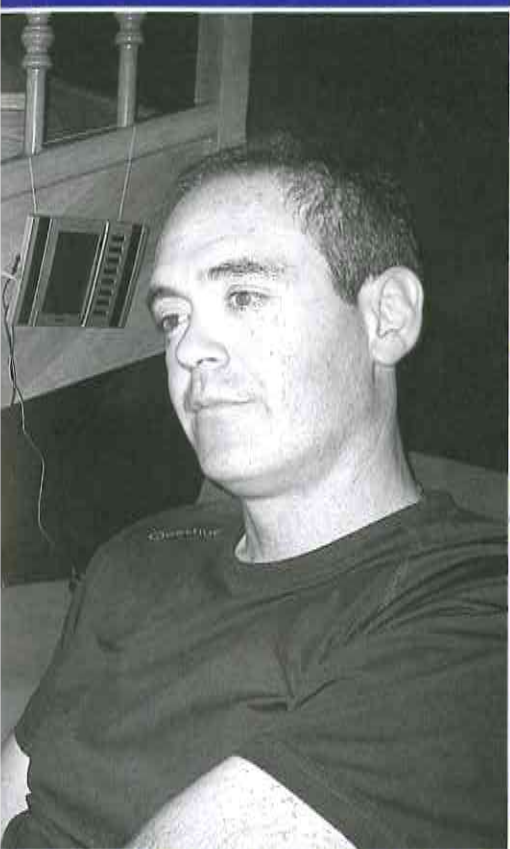
Edari

biltegia

Inarrainraegi

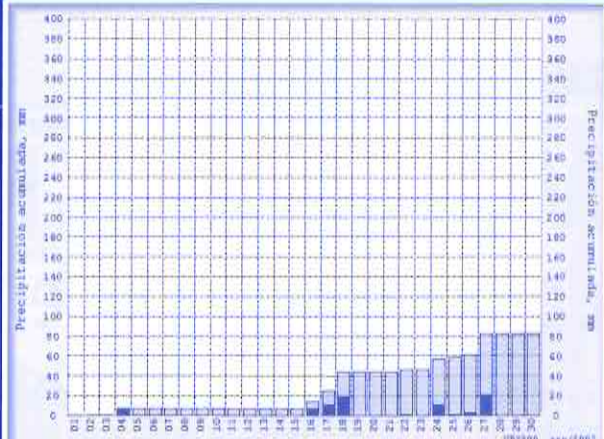
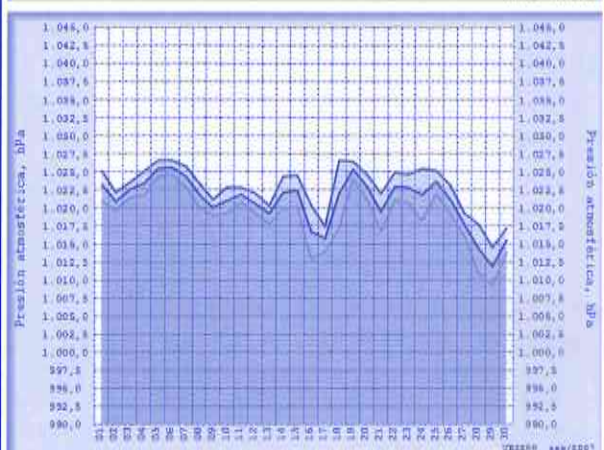
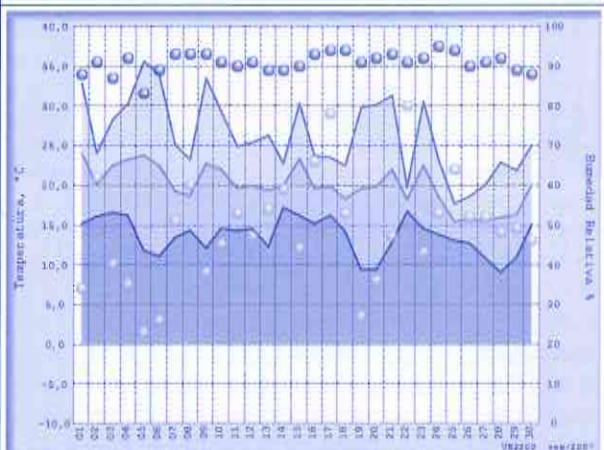
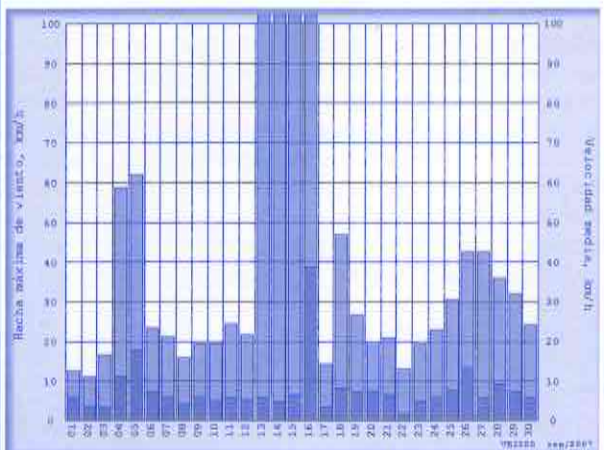
Tel./faxa: 943603938 · Etxeko: 943603893 · Sakeleko: 609413306 · "Mendi azpi" · 20830 MUTRIKU

- Ikastolako estaziotxoa berriro zutik ikustea gustatuko litzaidake

Aurtengo datu batzuk:

- **Temperaturarik altuena:** uztailaren 7an, 37,4 °C
- **Temperaturarik baxuena:** urtarrilaren 27an, -4,7 °C
- **Haizearen abiadurarik handiena:** martxoaren 19an, 118 Km/orduko

Pello Zabalak tenporei bere garrantzia ematen die...

Benoa, nik ere begiratzen ditut. Hala ere, ez dut ikusi ziurtasunik ematen dutenik. Nik asteazken, ostiral eta larunbateko datuak bakarrik izaten ditut kontuan, eta haizearen nortik norakoa, agian, bai; baina, besteak ez dira niretzat fidagarriak iragarpenak egiteko. Bestalde, tenporen datek baserritarrenak izan edo elizarenak izan, aste beteko aldea dute. Beraz...

Nire belauna karrasika hasten denean... Aldaketa!

Izan daiteke. Nik belauna oraindik ondo daukat, eta ezin esan; baina, gure zaharrentzat naturaren behaketa beren bizitzaren zati bat zen, eta hor ditugu zenbait atxotitz eguraldiari buruzkoak. Neuk entzundakoa da baserritarrei: zizareak lur gainean azaltzean, euria lasterrean, edo, hau zabalagoa, goi lainoek eta behekoek alderantzizko bidea daramatenean aldaketa datorrela. Azken hau egia dela frogatu izan dut.

Jarriko al dugu Kalaputxin eguraldiaren txokoa?

(Barre egiten du Gotzonek Gero belarriak gorri-gorri edukitzeko sal-mahaiaren atzean entzun beharrekoekin! Dena den, formularen bat aurki dezakegu, baina predikzioekin baino gertatutakoekin errazago.

Beste zerbaite Kalaputxitik?

Gustatuko litzaidake desagertua den ikastolako estaziotxoa berriro zutik ikustea: lehen plataforma izatea mutrikuar meteorologo batentzat. Nire belarrietara ailegatu da, baita, Galdue mendian INM (espainiako meteorologi institutua) estazio bat jartzekotan dela; beraz, ea nik izandako ametsa egia bihurtzen den gaurko neska-mutiko batengan.

JATETXEA ERRETEGIA

- Enpresa bazkariak
- Bataio, Jaunartze, Ezkontzak
- Sagardotegiko menua
- Kuadrilako bazkari-afariak
- Eguneroko menuak

Kalbario gaina, 1 - Tel.: 943 60 45 62 / 699 61 14 24

JOSE ANGEL ANSOLA

"TAXI" zerbitzua

Tel.: 943 60 30 06

MUGIKORRA: 607 60 30 22

Txurruka plaza 4, 4.a

20830 MUTRIKU

MUTRIKUKO MUSIKA BANDA,

doinuen bidetik herriko historian zehar (1)

Gaur, zernahi jai edo ospakizun dela ere, zuzendariaren makilatxoaren gidaritzapean lerrokatuturik ibili ohi diren musikarien presentzia guztiz arrunta zaigu. Nolanahi ere, sorreratik gaurdainoko ibilaldi luzea, ohi denez, ez da beti samurra izan, alafede. Gure herriko bandari ga gozkiolarik, esan behar dugu, arazoak eta etenak tarteko, beti eutsi diotela tinko herritarrek nahiz herri agintariak egitasmo honi onik aurrera atera zedin. Zenbat herritarrek, lanbidez, pentsaeraz zein adinez ezberdinak, bandaren gerizpean berdinduak, ez ote du bere onena eman guztion gozameneko? Tamalez, bere bizitza luzean bizi izaniko hainbat gertakari eta egin-tza, betirako, denboraren itzalean geratu diren arren, ezagutu dezagun, xumeki bederen, his-torian zeharreko beren doinuz beteriko ibilaldi oparoa

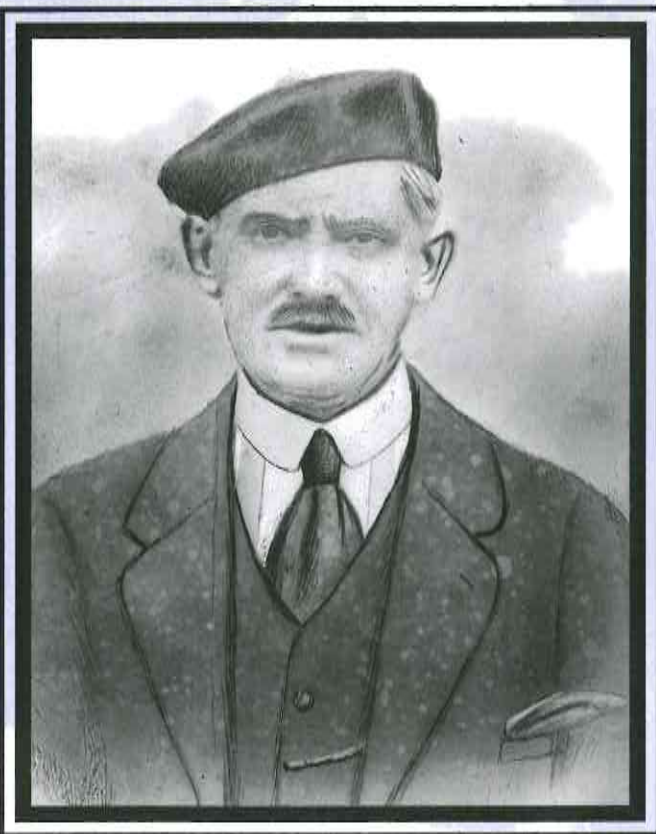
Historian zehar militarrek lotura estua izan dute betida-nik musikarekin. Harreman horrek ez zuen, hala ere, gorputz nahiz oinarri zehatzik, harik eta 1762an Pa-ri-sen, Biron mariskalaren aginduz, lau oboez, lau klarinetez, lau tronpaz eta lau fagotez osatutako musika militarreko lehen talde egituratua osatu zuten arte. Konposatzaileek, bestalde, talde hauen indar hartzea ikusirik, ohiko musika pieza aber-rrizaleez gainera, martxa, obertura nahiz pasodobleak ere sor-tzen hasi ziren, kontzertu egitarauak aberatsagoak bihurtuz. Musika mota honen etengabeko aurrerabidean, 1846an pis-toidun saxofoia agertu zen Adolphe Sax belgikarraren esku-tik. Honek eskaintzen zuen soinu aberastasuna ikusirik, me-talezko beste hainbati ere erantsi zieten. Honek guztiak za-letasuna hedatzen lagundu zuen eta musika mota arrakasta-tsu honen itzalean elkarte, banda zein txaranga zibilak sor-tzen hasi ziren han eta hemen. Soinu hauen haize berriak las-ter aurkitu zuen gure herrian ere lur joria.

1830 urteko agiri baten bidez dakigu hor ari zela lehenago-tik herritar zale andana, elkarte batean antolaturik, musika ikasteko lehen urratsak ematen, aurrera egiteko asmo sen-doz; "elkarte filarmonikoa sortu zenetik ahozko musika (sol-feoa) ikasten jardundako zaleok, musika tresnak hartzeko pres-taturik gaudela eta zale batek dituen instrumentuak saldu nahi dituelarik, eskatzen dugu nahiko lukeenak, azpian sina-tzean, hilero 4 erreal (pezeta bat) bi urtez ordaintzeko ardu-ra hartzen duela, aurtengo irailean hasi eta 1832ko abuztua bitartean, musika tresna multzo eder horretaz jabe gaitezen". Hogeita hamar lagunek baino gehiagok eman zion baiezkoo asmo horri, nahiz eta hauen artean gutxi batzuek, emaniko hitza janez, epea agorturik ere, diru kopuru ezberdinak zo-rretan izan. 1831. urteko ekainaren erdialdera udal aginta-riengana ere jo zuten instrumentuen erosketarako laguntza-ren bat eskatzeko. Musika elkarte sortzeko asmoa begi onez ikusten zutenez, hauetako batzuk elkarteko partaide baitzi-ren, hiru mila errealeko (750 pezeta) laguntza eskaini zieten. Lehen zuzendaria Jose Santiago Iturrino (1802-1855) izan zen.

Harrezkero, 1850an iragan urteko kontuen berri ematen duen agiria agertu arte, isiltasuna nagusitu zen. Nolanahi ere, ba-dirudi etenik gabe jarraitu zutela beren eginkizunarekin. Agi-ri honetan azaltzen dutenez, udalak urte horretarako 600 errea-leko diru laguntza eman zien, ziurrenera, lehenagotik urte-rako izendatua izango zutena. Orobat, laguntzaz gain, beste 80 eta 50 erreal eskuratu zituzten udaletik Madalena jaietan jotzeagatik, bi gauetan izan omen ziren antzerki edo kome-riak girotzearren. Arrantzaleen kofradiak, bestalde, 80 erreal eman zizkien San Pedro zaindariaren egun handia alaitu zu-

telako. Horretan jarraitu omen zuten zorigaiztoko 1855 urte-ra arte. Udaldi horretan, herrian gangeria (kolera) izurritea bortizki hedatu eta uztailetik irailaren bukaera bitartean be-rrehun heriotzatik gora eragin zituen, herritarren artean izua eta etsipena zabalduz. Gertaera izugarri honek arlo guztie-tan izan zuen eragina eta, nola ez, baita bandan ere, ordura arteko bere ibilbidea guztiz etenda utziz. Bi urte berandua-go, ordea, ordurako herri bizitza bere onera etorri zelarik, eta herri agintariak, herriko kaleek behiala ezagututako poz eta alaitasuna alaitz azkarren berreskuratu nahian, berriz banda berrantolatzea nahi izan zuten.

Oraingo honetan, egitasmo berria bultzatzen, Jose Francis-co Iturrino (1821-1888) musikari mutrikuarra izendatu zuen udalak. Parrokiako organista ere bazen. Bere betebeharren artean, banda zuzentzeaz gainera, kide urritasunari aurre egin ziezaion, dozenaren bat gazte solfeoa nahiz musika tresna jotzen treba zitzala eskatu zioten. Era berean, udal batzorde

batek bandako partaideek arduraz joka zezaten, musikarien betebeharrak zuzenduko zituen lehen arautegia prestatu zuen. Jose Francisco musikari familia bateko seme zen, izen bereko aita ere parrokiako organista izan baitzen bere aurretik. Argitu behar, bidenabar, deitura eta zaletasun berekoak izanik ere, Jose Santiagok eta Jose Franciscok ez omen zutela ahaidetasun loturarik. 1857an heldu zioten, beraz, ilusioz asmoari eta urte batzuk lehengo instrumentuekin jardun ondoren, musika tresna berrien premia ikusirik, 1866 urtean, zuzendariak instrumentu berri batzuen beharra azaldu zion udalari. Urte bete luzez egon behar izan zuen, ordea, nahi hori gauza zedin. Horrela, Jose Francisco Iturrino 1867 urtearen hasieran Baionara abiatu eta, nahi zituen guztiak lortzerik izan ez bazuen ere, bastuba, pistoidun bi tronboi, pistoidun kornetatxoa, 12 giltzazko ebanozko klarinete, txinta pareia, erre-doblea bere uhalarekin, uhal bat dunbalarentzat eta baritonobat ekartzea lortu ahal izan zuen 2430 erreale ordainduta.

Arrazoirik ez dakigula, ordea, 1868 urtean, berriro ere, bere jarduera zantzuak desagertu egin ziren. Herrian, baina, banda izatearen guraria indartsua zen eta ez zuten edonola etsi. Urte batzuk musikarik gabe eman eta gero, 1882ko maiatzean, udalbatzak banda birsortzeko asmoa hartu zuen. Oraingo honetan, berriz, Nicanor Iturrino gaztea (1861-1919), azken zuzendaria izandakoaren semea, izendatu zuten musika banda gida zezan. Udalak, hasiera horretarako, hamahiru musika tresna berri erosi zituen, hala nola, txirulatxoa, fiskornoa, bi kornetatxo, errekintoa, baritonoa, hiru tronboi, bonbardinoia, bonbardoia, bastuba eta helikoia, guztira 3340 erreale (835 pezeta) ordainduta. Musika bandak, zuzendariak eginiko lanari esker, geroz eta maizago eskaintzen zituen bere emanaldiak: Pazko-aldia zein prozesio erlijiosoak zirela, herriko jai, zezenketa, azoka, inauteri edota urtean zernahi jai ospatzen zela ere han izaten baitziren. Emanaldi hauetaz gain, gertatzen zitzairen, noizbehinka, ezohiko beste ekintzetan ere par-

tehartzenabarmena izatea. Aipa ditzagun hauen artean, 1885an Arriturriaga Plazan Txurrukaren irudia inauguratu zenean, 1887ko udan, Maria Cristina aginte erregina Donostiatik Bilbora itsasoz zihoala, goratzera eta agur egitera udal agintariak bandarekin batera bi ontzitan bidera atera zitzaizkionean, edota 1897an portu berriaren inaugurazio ekitaldietan. 1888a aurretik, banda, 12-15 lagunek baino ez zuten osatzen; zuzendari horren lan eskergak, ordea, musikari kopurua handitzea lortu zuen. Gauzak horrela, eta beren autonomiatxoa izan nahirik, zuzendaria udalera zuzendu zen tarteka izaten zituzten otorduei, tresnen konponketei, partitura berriak erosteari nahiz gerta zitezkeen ustekabeko gastuei erantzun diezaien, urtero 1600 errealeko diru laguntza eskatzera. Herri agintariak 1500 errealeko laguntza ematea onartu zuten. Urte horretan, aita hil zelarik, Nicanorrek haren ordezkoko organista lekua bete zuen, familiako hirugarren belaunaldiak etxeko tradizioari eutsiz.

Badakigu, bestalde, 1892an hogeitik gora lagunez osatzea lortu ahal izan zuela. 1898an, ekainaren 29tik irailaren 15era bitartean, igandero nahiz jai egun guztietan joaldiak eskaini zitzaizkion eskatu zioten herri agintariak bandari, horren truke 250 pezeta eskainita. 1899ko uztailaren beren trebezia erakusteko parada ere izan zuten, Mutrikura Eulalia errege-alabak bisita egin zuenean. Honenbestez, XIX mendearen azken hondarrean, hor dugu, jada, oinarri sendoko banda, XX. mendean zehar ere, mutrikuarrei hainbat une gozo, alai eta hunkigarri eskaintzeko gertu.

JOSE ANGEL LIZARDI

INFORMAZIO ITURRIAK

Mutrikuko udal artxibategia
Elizbarrutiko Artxibategi Historikoa

Sekretuak, inola ere, ez omen dira kontatu behar. Sekretuak norberak gorde ezean ez dira sekretu. Ez dago kuxkuxero xamarra izan beharrik hauen berri izateko. Nahikoa da kontakatilu batekin topo egitea. Izatez, apur bat mihiluzea izanik, ba al dakizue non dagoen osasuntsu egotearen sekretua? Geldirik ez geratzean dago. Horixe egin dute mutrikuarrek ere: kirol denboraldi berriari ekin. Taldeka edo banaka, afizioz edo ofizioz, zutik edo jarrita, hankak edo besoak flexionatuz baina, denak martxan. Esaera zaharrak dioen gisan: dabilen harriari, goroldiorik ez!

Denboraldi berria kirolarien zain

Ikasturte berriarekin batera, kirol denboraldi berriari eman diogu hasiera pasa den irailean. Gaztetxoak eta nagusienak ditugu kirol protagonistak, emakumeak zein gizonezkoak. Mutrikun kirolarekiko zaletasuna handituz doa, baita kirol desberdinak egiteko aukera ere. Aintzinatik existitu izan direnak zein kirol berriak, modernoagoak.

Euskal Pilotaren lehenengo urratsak Erromatar Inperioan eman ziren, pila izeneko jolas baten bitartez. Hortik hasi eta pixkanaka-pixkanaka pilotaren iraultza eginez joan zen. Baina oraintsuko pilotak, aintzinakoarekin zerikusia izan arren, izugarrizko bilakaera izan du. Gaur egungo pilotariak atleta bilakatu dira eta horren adibide ditugu **Danok bat Pilotazale Elkarteko** pilotariak. Momentu honetan, 20 pilotarik dihardute elkarte honetan. Kirol eskolan parte hartuko duten ikasleek pilotaz gozatzeko aukera izango dute eta aurrerago, nahi izanez gero, txapelketa federatueta jolasteko aukera. Honela ekingo diote gazteek denboraldi hasi berriari edota hastear dagoenari. Kadete eta Jubenil mailan dauden pilotariek Gipuzkoako txapelketa jolasten dihardute. Txikiagoak, aldiz, benjamin, alebin eta infantilek, urriaren 21ean jolastuko dute denboraldiko lehen partida. Danok bat Pilotazale Elkarteko entrenatzaile den Goxerrik adierazi duenez: *"euskal pilota bultzatu beharra dago eta pixkanaka goruntz doala esan genezake. Hurrengo urratsa zesta-puntako zaletasuna indartzearena izango litzateke"*.

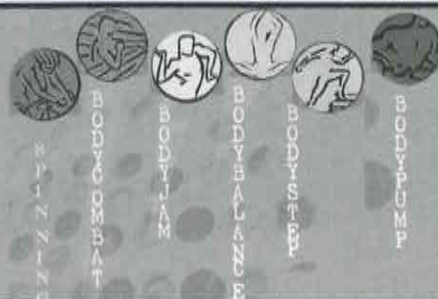
Pilota bezain aintzinakoak ditugu herri kirolak. Lan giroan, gerrate edo gudateetan eta erlijio ospakizunetan oinarriturik sortu ziren. Horietako bat sokatira dugu eta **Mutrikuko Sokatira Taldean** 12 bat lagun ditugu, txapelketetan parte hartzen dutenak. Kirolak ez omen du adinik. Horren erakusgarri dugu herriko Sokatira Taldea: 19-42 urte bitarteko kirolariak, txapelketetan jolasten dutenak. Behin 16 urtez geroztik edonork har dezake parte. Aurten, azaroaren erdialdean ekingo diote txapelketari. Baina badaude txapelketatan parte hartzen ez dutenak ere. Javi Urresti Sokatira Taldeko arduradunaren arabera, *"nahikoa da herri kirol mundua, batik bat sokatira, gustatzea kirol honi ekin ahal izateko"*. Beraz, herri kirol mundua gogoko duenik bada, aurrera.

Kirol Berri

Zure arrakasta posible da

Mutrikuko Kiroldegia - 943 60 31 75 Debako Kiroldegia - 943 19 22 62

Yoga
Aireto Dantza
Gimnasia Ritmica

Mutriku herri arrantzalea izanik, nola ez dago arraunlaririk? Horixe da **Mutriku Arraun Taldeak** bere buruari behin eta berriz galdetzen diona. Badira urte batzuk arraunlaririk gabe, eta zaletasuna egon badago. Beraz, arraunari eragiteko gogoia duenak badaki nora jo!

Beranduago sortutakoak ditugu eskubaloia eta futbola, baina talde kirolak hauek ere. Gaur egun ezagutzen dugun eskubaloia XIX. mendearen bukaeran sortu zen. Mutriku eskubaloiarekiko zaletasuna egon badago, eta **Jauja Eskubaloia Taldea**, urte batzuk talderik gabe egon eta gero, martxan da berriro ere. Jakina dugunez, denboraldi onak egin dituzte azken urteotan eta aurtengoan ere pausu onez ekin diote denboraldiari. Kadete mailan bi talde ditu, bata emakumezkoena, gizonezkoena bestea.

Ez da atzean geratzen **Mutrikuko Futbol Taldea**. Guztira 6 talde ditu; infantil, kadete, jubenil eta erregional mailan. Futbol zortzi eta hamaikako jolakalariak dira hauek. Horietatik 2 talde emakumezkoenak direla aipatzekoa da. Aurten erregional zein kadete mailan futbol 11ean jolasteari ekin diote bertoko neskek. Mutilen lehenengo taldeari dagokionez, joan den urtean preferente mailatik jeitsi zen arren, indar handiz ekin zioten joan den irailaren 8an.

Futbol zelaian jokatzeko ez den futbol taldea ere badugu herrian; **2king-Uak taldeak** areto futboleko jokatzeko. Denboraldia hasi berri dute eta ea joan den urtean bezain fin ibiltzen diren aurten ere.

Talde kirolekin jarraituz, hala ere, txirrindularitza talde zein bakarkako kirola izan badaiteke ere, **Atxukale Txirrindu Taldea** dugu. Aurtengo honetan, oraingoz, taldean ez dago txapelketetan parte hartuko duen txirrindularirik. Hala ere, **Kirol Eskolan** txirrindularitza parte

hartzeko aukera izango dute. Hortik aurrera jarraitu nahi duen norbait bada, ekingo diote lasterketan modu desberdinean planifikatzeari. Gogoko izatea eta jarrera gogotsua nahikoa direla dio Benito Romero txirrindulari elkartearen arduradunak.

Txirrindulariak hauek ere, baina ez errepidekoak. Mutriku bada mountain bike zaleak asetuko dituenik ere, **Mutrikuko Mountain Bike Taldea**.

Gu ere abia gaitzen Atxukalen barrena, horretarako **Burumendi Mendi Elkartera** joenezake, Mutrikuko inguruak zein inguru ez direnak ezagutzeko. Aurten Cruz de Motrico (Miranda de Ebro) ibilbidea izan da lehenengoa, irailaren 9an. Aipatzeko berrikuntza zera dugu: orientazio eta eskalada kursiloetan parte hartzeko aukera.

Gorputza gehiegi mugitu beharrik ez baina mugimendua beste edonon baino garrantzitsuagoa dena xakea dugu. Mutriku ere badira zaletuak, **Txaturanga Xake Taldeko** kideak hain zuzen ere. Hauek bi denboraldi izango dituzte: bata, banakakoa; bestea, taldekoa. Lehenengoa hilabete honetan hasi eta abenduan bukatuko da; bigarrena, berriz, urtariletik ekainera bitartekoa izango da. Aurtengo udan, eta urtero legez, txapelketa ez-ofizialetan parte hartu dute xake jokalariek. Aurtengo eta azken urte hauteko helburua taldea mantentzea dela eman du aditzera xake taldean murgilduta dagoen Juan Leonnek.

Kiroldegian ere bada zer praktikatu: **body combat, spinning, body pump, aerobio, gimnasioa**, etab. Eta aire librean jardun nahi bada, aukerak badira nonahi: **Bela Elkartea, buceo, rallya, tenisa eta motonautika**, besteak beste.

AGURNE ELORZA

PAGOAGA S.A.

iturgintza - berogintza - gasa
igeltsaritza - aroztegia

Tel.: 943 74 02 79 - 943 74 05 12

Faxa: 943 74 35 65 / e-mail: pagoagasa@euskalnet.net

San Antolin, 13 - 20870 ELGOIBAR

Andonegi

Asesoría

Erdiko kalea, 3 behe - Tel.: 943 60 39 05 - Mutriku

ENERGIA

GAZTEEK ENERGIA IZANGO DUTE AZTERGAI ESKOLAKO AGENDA 21n BARRUAN

Iluntasunean argia piztea, bazkaria prestatzeko sukaldia piztea edo kotxea zein motorra martxan jartzea oso ekintza mekanizatuak ditugu gaur egun gure gizartean. Horrelako jarduerak niri baten garrantziaz ohartzea denoi dagokigu, jakina, egunean zehar zenbat eta zenbat energia alferrik gastatzen dugun kontura gaitzen. Neguaren atarian gaudela ere, berogailuaren erabilera egokiaren garrantziaz ohartu beharko genuke, ingurumenari ahalik eta kalte txikiena sortzearen eta, bide batez, gure patrikari ere bai.

Irakurle askok pentsatuko du, pentsaera oso zabaldua da eta, etxeko energia kontsumoak eragin txikia duela ingurugiroari egiten zaion kaltean, baina hori ez da horrela. Izan ere, guzti-guztiona da ardura. Berotegi efektua, CO2 isurketak, ozono geruzaren mehetzea edota klimaren aldaketa ez dira gugandik urrun gertatzen ari diren fenomenoak. Eguneroko gure jarduerak eragin zuzena du horretan, eta gure energiaren kontsumo ezegokiak, neurri txikian bada ere, lagundu egiten du arazo horiek handitzen.

Aurten, Eskolako Agenda 21n baitan sartuta dauden Euskal Autonomia Erkidegoko ikastetxeetan, gure herriko hiruak barne, horretan jarriko dira, eta, ikasturtetara bukatzerako, energiaren kontsumo arrazionala eta egokia egiten ikastea hartuko da helburu. Bide batez, ikasleen kurtsoan zeharreko lanketak etxetako eta herriko ohitura txarrak zuzentzeko balio izatea espero da.

Aurreko urteetan hondakinen eta uraren gaiarekin jokatu zen moduan, energiaren gaiarekin ere honako pausuak burutuko dituzte ikasleek:

Lehenengo eta behin, ikasleek ikastetxeko energia kontsumoaren diagnostika egingo dute. Hau da, ikastetxean energia behar duten tresnen azterketa egin eta irakasleek eta ikasleek dituzten energiaren kontsumo ohiturak aztertuko dituzte.

Hori eginda, ondorioak aterako dituzte gaur egungo egoera hobetu ahal bada hobe dadin. Horretarako, plan bat egingo da, hainbat konpromiso hartuta eta hainbat proposamen eginda.

Ikastetxearen azterketa ez ezik, ikasleek beren etxearen azterketa ere egingo dute, etxeko eta etxekoen energia kontsumoaren berri jasotzeko. Era berean, posible den neurrian, herriko energia kontsumoaren berri jasotzen ere saiatuko dira.

Azkenik, ikasturte osoan zehar lanean jardun ondoren, ikasleek udalak antolatuko duen udalbatza berezi batean hartuko dute parte eta herriko ordezkari politikoei beren lana azaldu eta ataratzeko dituzten ondorioen, hartzen dituzten konpromisoen eta egiten dituzten proposamenen berri emango diete, maiatz-ekaina aldera.

Era berean, ikasleek egindako lana alferrikakoa izan ez dadin, helduon erantzukizuna ere izango da ikasleek, gure etxetako haur eta gazteek, etxera ekartzen dituzten proposamenak aintzat hartzea eta, gure etxetako energia kontsumoari erreparatuta, ditugun ohitura txarrak zuzentzea. Horixe izango da, finean, gazteek aterako duten ikasbide egokiena: Beren lanak zerbaitetarako balio izan duela ikustea.

alazne
optiko-optometrista
Kol. zenb:12178

optika

99,90 €
progresibo
lente para

RPS-385/04

Erdiko kalea, 21 - Mutriku - Tel: 943 60 31 54 azaroaren 1etik abenduaren 31 arte

koadrila afariak, bazkariak, bataioak,
eguneroko menua

MUTRIKU - DEBA ERREPIDEA
LARANGA AUZOA
Etxeko Telf. 943 60 31 17
Jantzeria Telf. 943 60 31 67

SAN JUAN
MUTRIKU

Hasia da 2007-2008 ikasturtea eta, dagoneko, martxan hasita daude ikasle gazte mutrikuarrek. Beren ikasketetan, joan diren azken urteetan, gai berri bat izan dute ikasgai, edo, hobeto esan, ikasgai baino arduragai: Eskolako Agenda 21, ingurumenaz arduratzeko gaia.

Agenda 21 Mutrikun ezarri berritan, Institutuko, Goizeko Izarra ikastolako eta San Miguel ikastetxeko ikasleak zein irakasleak hondakin solidoak izan zituzten aztergai. Hondakin solidoen ondoren, ura izan zuten aztergai. Aurtengoan energia izango da.

ENERGIA KONBENTZIONALAK

Ikatza

Petrolio

Gas naturala

Uranio

IKASLEENTZAKO ESKOLA AGENDA

2007-2008 ikasturtearen atarian, Mutrikuko hiru ikastetxeetako ikasleek, DEBEGESAko Agenda 21eko sailaren eta Mutrikuko Udalaren ekimenez, eskolako agenda jaso dute ikasturtean zeharreko hitzorduak bertan jaso ditzaten eta, aldi berean, energiaren gaia presente izan dezaten.

Agendan agertzen diren edukiak era sinple baina atseginean aurkezten dira, eta, besteak beste, honakoak dira:

- Energia motak (energia-iturri konbentzionalak eta energia-iturri berriztagarriak)
- Energiaren egoera Euskal Autonomia Erkidegoan
- Energiaren ekoizpena EAEn
- Energiaren inportazioa EAEn

- Energiaren kontsumoa EAEn (energiak, sektoreka, biztanleko eta lurraldeka)

- Energia berriztagarriak Debabarrenean

- Etxetresna elektrikoak, argiztapena edota ibilgailua berrizterako ordurako aholkuak

- Eguneroko bizitzako energia kontsumoarekin lotutako hainbat aholku

Irakurleok eskolako adinean dagoen haur edo gazterik izango duzue etxean, hortaz, oraindik ezagutu ez baduzue, eska lezaiezue agenda hori uzteko, eta ikus ezazue bertan dakarren informazioa. Guztiontzako izango da jakingarri eta aberasgarri. Gainera, norbaitek agendaren bateskuratzeko interesa izango balu, hurbildu udaletxera eta eska ezazue lasai asko.

Laguntzaileak:

Mutrikuko Udala

Gipuzkoako Foru Aldundia
Diputación Foral de Gipuzkoa
Garapen Iraunkorrerako Departamentua

Joseba Iñaki Eleizgarai
masajista eta osteopatia

Tel: 630 788 059 - Konte kalea 22, Mutriku

- Sendabelarrak.
- Elikagai eta produkto ekologikoak.
- Kosmetika naturala.
- Haur eta nagusientzat arropa eta oinetakoak.
- Liburuak eta CDak.

- Terapia ezberdinak:
Fisioterapia
Osteopatia
Lasitze masajeak
Reflexoterapia
- Naturista.
- Podologoa.

Tel.: 943 60 47 42 Erdiko kalea, 25 - Mutriku

UDALA ERE EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNA LANTZEN

Gizon eta emakumeen arteko berdintasuna aspaldiko urteetako erronka izan da gure gizartean. Historian zehar emakumea gizonaren menpean bizi izan dela ukalezina den bezala, azken urteetan aurrerapen handiak eman direla ere esan behar da. Urrutirago joan gabe, gure he-

rrian bertan, belaunaldi batetik hurrengorako jauzian ohitura aldaketa nabariak ditugu. Nola bait esatearren, emakumeak eta gizonak berdintzen goaz gizartean, jendartearen, ditugun rolak jokatzerakoan.

GAURKO EGOERA

Azken bi hamarkadetan zehar, Administrazioek zenbait politika abiarazi dituzte, lege eta araudietan jasota dagoen berdintasuna aukera- zein emaitza-berdintasun egiazkoa eta eraginkorra bihurtu dadin.

Udalek inplikazio eta legitimazio berezia dute gai horretan; izan ere, hainbat legeg eskumenak eman baitizkie alor horretan, Eusko Legebiltzarrak otsailaren 18an onetsitako Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 4/2005 Legeak adibidez. Beraz, udalen jarduteko zein esku hartzeko konpromisoak eta aukerak garrantzi handia dute Gizonen eta Emakumeen Aukera Berdintasunerako Politika Publikoen barruan.

Ildo horretatik, Mutrikuko Udalak udalerriko Emakume eta Gizonen Aukera Berdintasunari buruzko diagnostikoa egin zuen 2006 urtean, hurrengo urteetan garatuko den Plana prestatzeko erreferentzia markoa ezartzeko.

Emakumeen eta gizonen arteko aukera berdintasunaren aldeko tokiko politika eraginkorra garatu ahal izateko, nahitaezkoa da, lehenengo eta behin, udal-kudeaketarako eremu egoki bat edukitzea: arazoak diagnostikatzeko, eskariak detektatzeko, programak diseinatzeko, horiek bultzatzeko, sail desberdinetako jarduerak koordinatzeko eta eragin guztiak ebaluatu ahal izateko. Bigarrenik, nahitaezkoa da Aukera Berdintasunerako Udal Plana egitea, udala esku hartzeko esparru berezia den heinean.

Aukera Berdintasunerako Udal Planak jasotzaile ugari izan ahal ditu: Udaletxe barruko antolaketa osatzen dutenak, alde batetik, eta udalerriko erakunde, gizarte-eragile, emakume nahiz gizon guztiak, bestetik. Mutrikuko Udalak, Debegesaren koordinaziopean eta eskualdeko beste lau uda-

lekin batera (Deba, Elgoibar, Mallabia eta Sorluze) abian jarri duen plana udalaren barne-antolaketa zuzenduta dago, lehenengo epealdi batean, eta epe labur batean buruan berrikustea eta herritarrei zuzenduriko arloak gehitzea du helburu.

AURRERANTZEKOAK

Horiek horrela, 2006 urtean hasita barne-diagnosia egin da udaletxean, eta lan horretatik ateratako informazioa erabiliz 2007-2008 aldirako ekintza plana prestatu. Horren ondorioz, hiru ikastaro aurreikusten dira 2007 urtean udaletxe barruko antolaketa osatzen duten pertsonen eskaintzeko; batetik ordezkari politikoei, eta bestetik langileei.

ALDATU
DEKORAZIO ETXEA
NEGURAKO PREST
GAUDE!

- OHE GAINEKO NORDIKOAK
- OIHALAK
- KUXINAK
- ALFONBRAK
- GORTINAK

**ETORRI GURE ESKAINTZA
BERRIA EZAGUTZERA!**

Konde kalea, 7 - Tel.: 943 60 45 93

concepciongutierrez@wanadoo.es

Camping

Galdona

JATETXE ETA ERRETEGIA
Galdona Baserria

Tel. 943 60 35 09 MUTRIKURU

ORDEZKARI POLITIKOENTZAKO IKASTAROA

Berdintasun politikak. Ekintza positiboak eta mainstreaming-a ikastaroa eskainiko zaie udal-hautetsi berriei, emakume eta gizonen aukera berdintasunaren inguruan sentiberatzea eta hausnarketa egitea helburua hartuta.

Zehatzago, ordezkari politikoei zuzendutako ikastaro horretan ondokoak ere jarriko dira helburu:

- Gaur egun emakumeen eta gizonen artean dagoen ezberdintasunaren inguruan eta politika publiko zehatzak ezarri behar diren inguruan hausnarketa egitea.
- Diskriminazioaren jatorri estrukturalari testuingurua jartzea.
- Oinarriko kontzeptuak ezagutu, aztertu eta adostea.
- Berdintasun politiken, Ekintza positiboen eta Generoaren mainstreamingaren sorrera testuinguruan jartzea.
- Berdintasunezko gizarte integratzaile baterantz abiatzeko hizkeraren erabilera aldaketa eman behar diren inguruko sentiberatzea.

UDAL-LANGILEENTZAKO IKASTAROAK

Udal langileek hartuko duten lehenengo ikastaroa Emakume eta gizonen arteko berdintasunerako praktika egokiak herri-administrazioetan izango da, eta ondoko helburuak izango ditu:

- Emakume eta gizonen arteko berdintasunari begira, jokabide bat praktika egoki gisa hartzeko erabiltzen diren irizpideak aztertzea.
- Emakume eta gizonen arteko berdintasunari begirako praktika egokiak iturriak erabiltzea, tokiko esparruan aplikatzeko.
- Berdintasunerako udal planen ardatzetako zein arloetako eta EAEko Berdintasunerako IV. Planeko Emakume eta gizonen arteko berdintasunari begirako praktikak ezagutzea.
- Berdintasunari begirako praktika egokiak abian jartzeko konpetentziak garatzea.

EAEko EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNERAKO IV. PLANA

Udal-langileek hartuko duten bigarren ikastaroa Komunikazioa eta hizkeraren berdintasunezko erabilera izango da, ondoko helburuak jarrita:

- Emakumeak baztertu, baliogabetu eta diskriminatzen dituen hizkera erabiltzeak pertsona guztientzat dituen ondorioei buruz hausnarketa egitea.
- Alde batetik, ahozko zein idatzizko hizkeran erabilera sexistak eta androzentrikoak antzemateko baliabideak eskaintzea; bestetik, erabilera horiei diskriminatzaileak ez diren ordezkariak eskaintzea.
- Berdintasunezko gizarte integratzaile baterantz abiatzeko hizkeraren erabilera aldaketa eman behar diren inguruko sentiberatzea.

Bestalde, DEBEGESAren web orrian (<http://debegesa.com/hitarrak/aukera-berdintasuna/berdin-berri>) berdintasunaren inguruko informazio ugari ari da biltzen. Hortaz, gaian sakondu nahi duenak hortxe dauka aukera ederra.

artizar

fisio lan taldea

San Agustin, 10 beheka - Mutriku - 943 60 36 55

masajeak baino askoz gehiago

aparra

Erdiko kalea, 29
Tel.: 943 60 45 94

Jantziak eta pitxiak

Barrenkalea, 2
Tel.: 943 60 47 43

KRESALA

ANE

Mutrikutik Ameriketara mila muxu gure neska jatorrari bere urtebetetzean, famili guztia partez, batez ere, Ekaitz, Alain eta Janeren partez.

IXIKO ARANTXA

Zorionak eta matxo haundi bat familiako denon partez.

IDOIA

Hasi duzun urte berria izan dadila oparoa! Zorionak denon partez.

AINHOA

Zorionak Ainhoa! Urriaren 9an zure urtebetetze eguna izan delako, zure familia osoaren partez, batez ere, zure ilobaren partez. Pastelak zure kontu!

EIDER

Gasteizen bizi den mutrikuarrari, azaroaren 14an urtebetetzea izango duzun, Zorionak eta muxuak zuretzako. Ramonita, Arrate, Balda eta Yonen partez.

IRUNE

Gure etxeko sorgin txikiari Zorionak! etxeko guztion partez, batez ere, Julen eta Ilazkiren partez. Dagoeneko bi urte haundi!

MIREN

Urriaren 24an 8 urte beteko ditugu gure Mirenek! Zorionak etxeko danon partez!

IREA

Zorionak zuri, zorionak beti! Zorionak danon partez, eta prestatu belarriak! Unai teink egiteko!

ANE eta NAGORE

Azaroaren 8an eta 9an urte berria bete duzue, zorionak bioi etxeko danon eta plazako lagun guztien partez! Esan aitari txokolatada prestatzeko, bale?

MAITE

Gure etxeko Putxiri zorionak 6 urte bete ditu! Jonal, Ama eta aitaren partez zorionak!

IDOIA

Gure etxeko erreginak urte berri bat! Zenbat? Hogeitalau? Jo, ba urtetik urtera gazteago zoaz, ama!

BEGOÑA

Zorionak amami! Ederra egon zen zure eguneko bazkaria! Laster beste bazkari espezial bat prestatu guretzat, bai? Zorionak Eneko, Leire eta Jonen partez ere bai.

KALAPUTXI

Sei urte eta gero... Zorionak Kalaputxi! Apurka-apurka, badoa betetzen Kalaputxi.

FELIX eta XABIER

Abuztuan urte berri bana bete zuen gure bikoteak, baina Kalaputxiri bidean jausi agurra. Zorionak bioi eta ondo pasa urte berri osoa! Matxo handi bana etxeko guztion partez!

AMONA, IZEKO, IZAR eta LEXURI

Iraileko partez Zorionak amona, izeko, Izar eta Lexuri. Etxeko denon partez milaka muxu lauron artean partitzeko.

MAIREN eta JOXEBA

Zorionak eta musu handi bat zuen ezkontzaren 50. urteurrena urriaren 19an delako. Maite zaituztegun guztion partez, zorionak!

Etxeko inor edo lagun bat zoriondu nahi baduzu, ekarri argazkia Luadora edo deitu 635748393ra. Guk hemengo txoko hone-tan sartuko dugu!

ZER DA? NON DAGO?

Gure herriko kaleak ez dira beti gaur bezala egon. Leku guztietan ez zeuden galtzada-harriak jarriak, eta lurra agerian zen. Beraz, zapata edo abarka zoruei erraz atxikitzen zitzairen euriak eragindako lokatzak.

Zoruetan atxikitako lokatzak kentzeko jartzen ziren burdina hauek, batik bat jende ugari sartzen zen lekuetan.

Argazkia komenduko elizaren atarian ateratakoa da. Zirkunferentzierdi formako bi pieza daude atearen alde banatan. Samielan, lehen kapera izandako atearen alboan ere, antzeko pieza bat zegoen, gaur desagertua. Parrokian ez dugu ezagutu horrelakorik. Eskailerek beteko zuten funtzio hori!

argazki zaharrak

KOLARREAN:

Ezkerretik hasita: Juanita Urreizti, Angelita Urreizti, Cinta Urreizti, Nati Urreizti, eserita amona Juana Andonegi (Ziriako Andonegiren aitonaren arreba, aitona Moteren ama). Argazkixa *Su lengua*ren aurrean dago aterata, Kolarrean.

MARIÑELAK:

Pako eta Jesus Arrizabalaga

ANSORREGI

Oinetakoak

Erdiko kale, 9 - 943 60 33 42

IÑIGOBELÉN
konde 3 - ifnoa. 943603701

argazki lanak
erretoko digitala
diseinu grafikoa
fotokopiak zuribeltzean/koloretan

euskal preso eta iheslariak etxera

Urriaren 23 eta 26an

MENDI ZIKLOA (esku-programa zabalduko da)
Burumendi Mendi elkarteak eta Mutrikuko Udalak antolatuta

Urriaren 23an, martitzena

IKUS-ENTZUNEZKOA Mila Gallastegik eta Asier Aranzabal prestaturikoa
Iraupena: 40'; jarraian **SOLASALDIA** egongo da 19:00etan, Zabel Kultur Etxean

Urriaren 26an, barixakua

IKUS-ENTZUNEZKOA Guillermo Barbier Asok eta Raquel Pérez García prestaturikoa.
Iraupena: 30'; jarraian solasaldia egongo da 19:00etan Zabel kultur etxean.

Urriak 27 eta 31**GABA BELTZA.**

Antolatzaileak: Akelarre Antzerki taldea, Txantxangorri aisialdi taldea eta Gure Ametsa Dantza Taldea

Urriaren 27an, zapatua

19:30 Tetra Rip ikuskizuna Trapu Zaharra antzerki taldearen eskutik
20:30 "Axuri Beltza" dantza Gure Ametsa dantza taldearen eskutik.
23:00 Disko Festa Beheko plazan

Urriaren 31n, ARIMA ERRATUEN EGUNA

19:00 Ibilbide beldurgarria Txantxangorri Aisialdi taldearekin
20:00 Haurrentzako beldurrezko ipuin kontaketa Akelarre antzerki taldearen eskutik Zabel plazan.
00:00 Helduentzako beldurrezko ipuin kontaketa Akelarre antzerki taldearen eskutik Beheko plazan.
Ondoren ikarazko gaupasa...

ZINE EMANALDIAK

MUGARIK GABE Gobernuz Kanpoko Erakundearen eskutik.

Egun bakoitzean CUBAN egindako dokumental ezberdinak ikusi ahal izango dira. Saio guztiak, Zabelen, 19.00etan.

Urriak 18, eguna

Animazioa: *Super B y la Música cubana*
Super B y los medicamentos
Dokumentalak: *Montañas de luz*
La Chivichana

Urriak 19, barixakua

Dokumentalak: *Rasgando velos*
Sueño de mujeres
Fikzioa: *Video de familia*

Urriak 20, zapatua

Dokumentalak: *Jose Manuel, la mula y el televisor*
Gotica a gotica
Al compás del pilón

Urriak 21, domeka

Fikzioa: *Barrio Cuba* (estreinaldia)

ANTZERKIAZ BLAI**Azaroaren 4tik 17ra**

OHARRA: Helduentzako lau obren bonoak 6 eurotan egongo dira salgai Turismo Bulegoan. Egunean bertan, obra bakoitza 3 euro izango da.

Azaroaren 4an, domeka

"Pizti domatzailea", Txalo Produksioak Zabelen, arratsaldeko 17:00etan

Azaroaren 9an, barixakua

KAFE ANTZERKIA, Goizeko Izarraren eskutik Gauean, herriko tabernetan

Azaroaren 10ean, zapatua

"Aldamio etxea izango da gurea". Zurriolako Laga taldea Zabelen, arratsaldeko 20:00etan

Azaroaren 11n, domeka

"Kanika zuri-beltzak", Goaz antzerki taldea Zabelen, arratsaldeko 20:00etan

Azaroaren 16n, barixakua

KAFE ANTZERKIA, Goizeko Izarraren eskutik Gauean, herriko tabernetan

Azaroaren 17an, zapatua

"Bota Patsa", Txalo produksioak taldea Zabelen, arratsaldeko 20:00etan

2007KO ODOLA EMATEKO EGUNAK

Egun guztietan, 18:00etatik 20:00ak arte

Abenduak 21, barixakua

Antolatzailea: Mutrikuko Odol Emaleen elkarte

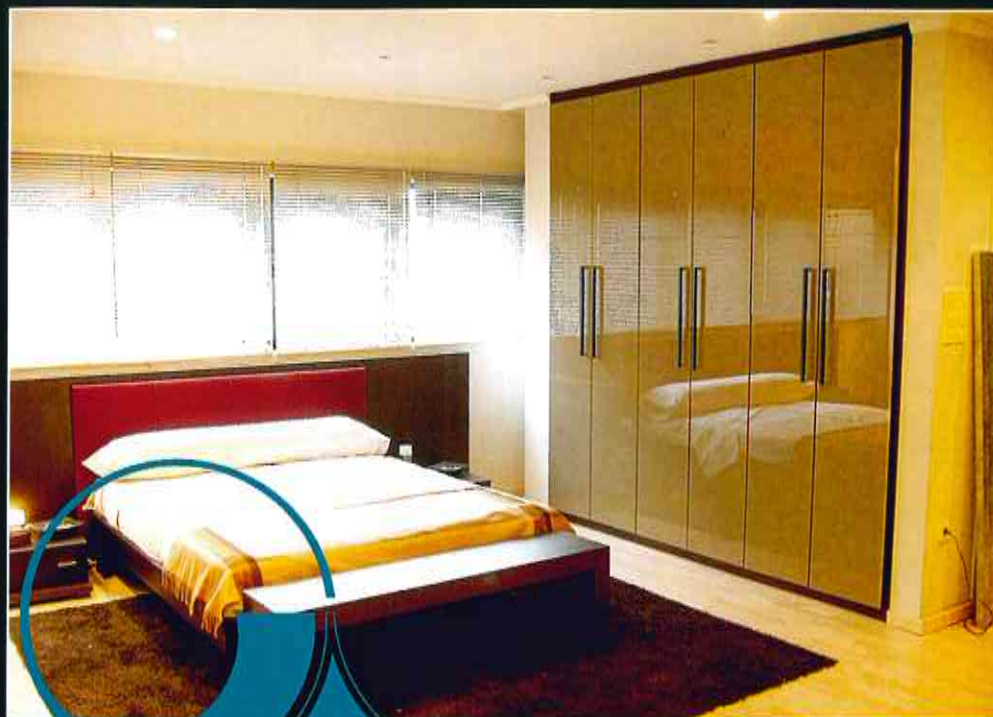
2007ko MENDI IRTEERAK**Azaroak 18, domeka**

Artikutza - Mendaurre (1.131 m.) - Arantza Nafarroa

Abenduak 2, domeka

Lekeitioko itzulia eta bazkaria. Bizkaia

Antolatzaileak: Mutrikuko Burumendi, Ondarroako Aurrera, Lekeitioko Lumentza, Markinako Alpino eta Debako Burdin Kurutz mendi elkarteak.

egongelak

armairuak

sukaideak

liburutegia

hainuak

lontelak

akilape

Mijoa Industrialdea z/g 20830 Mutriku Tfnoa: 943 60 43 34 -Faxa: 943 60 40 76

1- Aurpegi eta gorputzeko tratamenduak

2- Masajea :

- Estetikoa
- Terapeutikoa

3- Drenaje linfatikoa

4- Depilazioak :

- Beroa
- Hotza
- Elektrikoa
- Laserra

5- Pedikura - Manikura

6- Makillajeak

7- Mikropigmentazioa

8- Hidromasajea

9- Kontsulta medikoa

10- Dietista

Pisua kontrolatzeko dietistaren kontsulta.

Zure itxura hobetu gure aholku eta gorputz tratamenduekin!

Estetika eta Terapia Institutoa

Zeure gorputzeko azal goxoaz gozatzeko gorputzeko edozein ataletan depilazio azkarra, progresiboa eta segurua

LASERRAREN PLAZERRA PROBA EZAZU!

ESKAINTZA BEREZIAK !

Beheko Plazan, 5
Tfnoa.: 943 60 42 29
20830 Mutriku

EGUERDIETAN

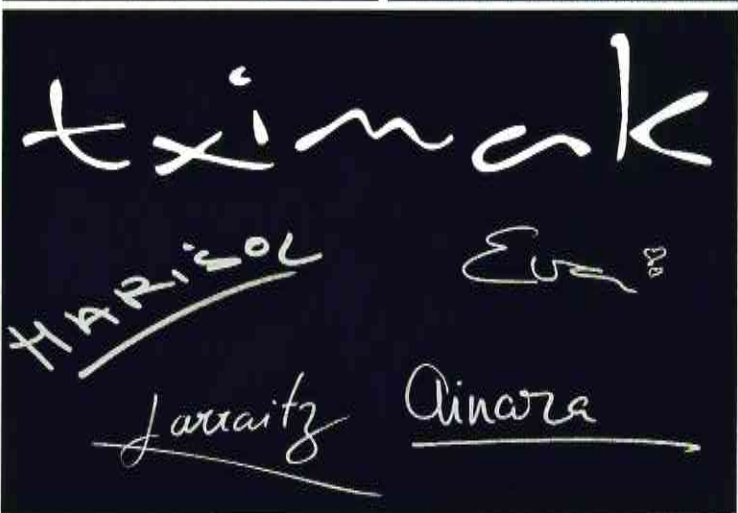
IREKITA!

asteartetik ostiralera
09:00etatik 20:00etara

larunbatetan
09:00etatik 15:00etara

**ESKATU
TXANDA!
943 60 30 03**

J.M. Alzibar, 14 - Mutriku